

DE STER

November 1980 · 80ste jaargang · Nummer 11

GM
M20551
5838D4
V.80
1980

DE STER

Uitgave van De Kerk
van Jezus Christus van de
Heiligen der Laatste Dagen

November 1980
80ste jaargang
Nummer 11

Eerste Presidium: Spencer W. Kimball, N. Eldon Tanner, Marion G. Romney.

Raad der Twaalf: Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen, Le Grand Richards, Howard W. Hunter, Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust.

Adviseurs: M. Russell Ballard, Rex D. Pinegar, Hugh W. Pinnock.

Redacteur kerkelijke tijdschriften: M. Russell Ballard.

Redactie De Ster: Larry A. Hiller, Carol Larsen, Roger Gylling, Henri J. Tenthof van Noorden, Kerkelijk Vertaalbureau, Mauritsstraat 100, 3583 HW Utrecht.

Nieuwsredacteur: Dirk van Boxel, Ringkantoor, postbus 84084, 2508 AB Den Haag.

Inhoudsopgave

Geef de Heer uw trouw. <i>Spencer W. Kimball</i>	1
De Zustershulpvereniging in deze tijd.	
<i>Interview tussen Ensign/Barbara B. Smith</i>	4
Laat iedereen winnen! Hartman Rector jr.	11
Ik wist dat er een verslag moest zijn. <i>Judith Tannery Roiz</i>	14
De wondermijl. <i>Sara Brown Neilson</i>	16
Voor ieder gezin een geweldige huisonderwijzer. <i>John D. Whetten</i>	21
Zendingsavontuur in Guatemala. <i>Lynn Tilton/Cordell Andersen</i>	25
De geschiedenisles. <i>Wes Stephenson</i>	32
Wees stil en bid. <i>April Horman</i>	34

Kinderster

Een bijzondere gezinsavond. <i>F. Burton Howard</i>	1
Elizabeth komt naar Elizabeth. <i>Nancy Garber</i>	4
Voor de grap	8

Jaarabonnement:

Fl. 21,60 storten op Citibank Amsterdam, rekeningnummer 266041434,

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Bf. 330 storten op Citibank Antwerpen, rekeningnummer 570-0157-600-33,

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

USA en Canada (niet per luchtpost): \$ 10.00.

© 1980 by the Corporation of the President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.
All rights reserved.

Verlag Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage, Porthstraße 5-7,
D-6000 Frankfurt am Main 50.

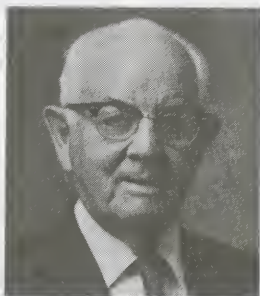
Deze elf jongemannen waren de eersten om op 17 december 1977 op de Chulacplantage in Guatemala te worden gedoopt. Zie het artikel: „Zendingsavontuur in Guatemala.” (Foto's door Cordell M. Andersen.)

Geef de Heer uw trouw

President Spencer W. Kimball

Integriteit (de bereidheid en het vermogen te leven naar onze overtuigingen en verplichtingen) is een van de hoekstenen van een goed karakter, en zonder een goed karakter kan men niet hopen Gods aanwezigheid hier of in de eeuwigheid te genieten. Wij moeten onze integriteit niet compromitteren door beloften te doen die wij niet van plan zijn te houden. Door onze verbonden licht op te vatten, zullen wij ons eeuwige ik letsel toebren-

gen. Ik gebruik het woord *verbond* met opzet; het is een woord met heilige bijbetekenissen, en ik ben van plan het te gebruiken met alle geestelijke kracht die het woord eigen is. Zelfrechtvaardiging is gemakkelijk en rationaliseren verleidelijk, maar de Heer legt ons in heden-daagse openbaring uit dat „wanneer wij het ondernemen onze zonden te bedekken, of onze hoogmoed, onze ijdele eerzucht te bevredigen . . . dan onttrekken

A handwritten signature in cursive script that reads "Spencer W. Kimball". The signature is written in dark ink and is positioned below the portrait.

de hemelen zich, de Geest des Heren is bedroefd, en . . . (de mens) is . . . aan zichzelf overgelaten om de verzenen tegen de prikkelen te slaan” (LV 121:37,38).

Wij kunnen natuurlijk kiezen; wij hebben een vrije wil, maar wij kunnen niet ontsnappen aan de gevolgen van onze keuzen. En als onze integriteit een zwakke plek vertoont, zal de duivel juist daar zijn aanval op concentreren.

Ik verzeker u dat alle normen van de kerk, zowel die met betrekking tot het zedelijk gedrag als die met betrekking tot kleding en persoonlijke verzorging, het gevolg zijn van intensieve, gebedsvolle overweging door de leiders van de kerk. Jonge volwassenen, van wie het verzorgde uiterlijk laat zien dat zij er geen behoefte aan hebben het patroon van de wereld te volgen - en jonge mannen en vrouwen die eruit zien als mannen en vrouwen, die niet zijn bezweken voor de moreel verderfelijke tendens tot unisex, zijn mensen met een opgewekt, geregeld bestaan, gewijd aan het ontwikkelen van hun vermogen om hun God en hun medemens te dienen.

Shakespeare liet Polonius terecht zeggen: „Aan de kleren kent men vaak de man.” (Hamlet, eerste bedrijf, derde toneel.) Wij worden beïnvloed door ons uiterlijk; wij hebben de neiging rollen te vervullen. Wanneer wij onze zondagse kleding aanhebben, voelen wij er weinig voor ons op een ruwe, luidruchtige manier te gedragen; wanneer wij werkkleding aantrekken, worden wij tot werken aangetrokken; wanneer wij ons onfatsoenlijk kleden, worden wij verleid tot onfatsoenlijk gedrag; wanneer wij ons kleden zoals het andere geslacht, zijn wij geneigd onze geslachtelijke identiteit, of althans een aantal van de karakteristie-

ken die kenmerkend zijn voor de eeuwige taak van ons geslacht, te verliezen. Welnu, ik hoop dat ik niet verkeerd zal worden begrepen: ik zeg *niet* dat wij elkaar naar het uiterlijk moeten oordelen, want dat zou dwaasheid en nog erger zijn; ik zeg dat er een verband is tussen de manier waarop wij ons kleden en verzorgen en hoe wij geneigd zijn ons te voelen en te gedragen. Door in alle ernst aan te sporen tot volledige aanpassing aan de normen, moeten wij geen broeders en zusters weggagen of buitensluiten, want sommigen hebben het nog niet gehoord of nog niet begrepen. Zij mogen niet worden verworpen of als goddeloos worden veroordeeld, maar eerder méér worden bemind, opdat wij hen met geduld kunnen laten begrijpen welk gevaar het voor hen zelf inhoudt en welk een slechte dienst zij bewijzen aan de idealen die wij trouw verschuldigd zijn, wanneer zij hun plichten verzaken. Wij hopen dat de veronachtzaming die wij soms zien louter onnadenkendheid is en geen opzet.

Volmaking is ons doel, maar wij hebben nog een lange weg voor ons. Blijf integer en streef ernaar door de Geest te leven. Onderhoud al de geboden, zodat u eens onberispelijk voor God zult staan. Schenk de Heer dit jaar en ieder jaar uw geloof en trouw, opdat Hij met genoeg uw daden kan aanschouwen.

Trouw aan de Heer houdt ook trouw in aan de leiders die Hij heeft gekozen. Ik weet dat zij die de Heer heeft geroepen om zijn kinderen te leiden in deze bedeling, goddelijke inspiratie ontvangen. Mijn grootvader was lid van het eerste Quorum der Twaalf; mijn vader diende de kerk als zendingspresident en ringpresident in een veel kleinere kerk dan de kerk die wij nu hebben, en wel onder vijf

verschillende presidenten; ik heb eenenzestig jaar gediend als een ringambtenaar en algemene autoriteit. Onze gezamenlijke levensduur beslaat in wezen de gehele periode van de herstelde kerk; en tezamen hebben wij haast alle algemene autoriteiten vanaf de herstelling min of meer goed gekend. Op grond daarvan kan ik u zeggen dat deze kerkleiders mannen waren wiens grote prestaties zelfs hun grote aangeboren talenten te boven gingen, want de Heer gaf hen macht om zijn werk te verrichten.

En wat ik zeg over de invloed van de Heer op de leiders, geldt ook voor de ontelbare duizenden die ik bij hen thuis heb bezocht, wiens getuigenis ik heb gehoord en wiens goede werken en onbaatzuchtig dienstbetoon ik heb gezien. Ik heb geleerd dat waar er zich een gebedsvol hart bevindt, een hongeren naar gerechtigheid, een verzaken van zonden, en gehoorzaamheid aan de geboden Gods, de Heer steeds meer licht schenkt, totdat daar uiteindelijk de macht is om de hemelse sluier te doordringen en meer te weten dan de mensen weten. Iemand die zo rechtvaardig is, heeft de grootse belofte dat hij op zekere dag het aangezicht van de Heer zal zien en zal weten dat Hij is. (Zie LV 93:1.)

Dikwijls wordt er bijzondere aandacht aan de algemene autoriteiten geschonken, en terecht, daar wij allen de verantwoordelijkheid hebben voor hen te bidden, opdat zij hun roeping op de juiste wijze zullen vervullen; maar ik weet dat de Heer even verheugd is over iedere ziel op deze aarde die welke hem door de Heer gegeven roeping dan ook eer aandoet, als over hen wier leven en prestaties meer zichtbaar zijn voor de wereld. President J. Reuben Clark jr. zei, op eenvoudige maar welsprekende wijze: „In de

dienst des Heren is het niet van belang waar u dient, maar hoe. In De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen neemt men de plaats in waartoe men is geroepen; een plaats die men niet zoekt of afwijst.” En hij leefde naar dat beginsel. Mijn leven lang heb ik mijn leiders gesteund en voor hun welzijn gebeden. En de afgelopen jaren heb ik gevoeld welk een grote kracht mij toevloet vanwege de gebeden die de heiligen te mijner behoefte opzenden naar de hemel.

Ik ben dankbaar voor de lankmoedigheid van de Heer. Hij schijnt zo weinig terug te krijgen voor al hetgeen Hij in ons investeert. Maar het beginsel van bekering - van het steeds weer overeind komen wanneer wij gestruikeld zijn, het vuil van ons af te slaan en het opwaartse pad weer te gaan volgen - dat beginsel van bekering is de basis van onze hoop. Het is door middel van bekering dat de Heer Jezus Christus zijn wonder van genezing tot stand kan brengen, ons met kracht vervult wanneer wij zwak zijn, met gezondheid wanneer wij ziek zijn, met hoop wanneer wij neerslachtig zijn, met liefde wanneer wij ons leeg voelen, met begrip wanneer wij naar de waarheid zoeken.

Bovenal verklaar ik dat Jezus Christus het middelpunt van ons geloof is; ik getuig tot u dat Hij leeft. Hij leidt zijn kerk in deze tijd; Hij verhoort onze gebeden wanneer wij er nederig, ernstig en onophoudelijk naar streven zijn wil te leren kennen, waardoor ook deze tijd een tijd van wonderen en van openbaring wordt. Ik getuig dat dit de waarheid is, zoals mijn vader en ik, en uw vaders en u, de wereld steeds hebben onderwezen - en dat dit evangelie waar en uit God is. □

De Zusters- hulpvereniging in deze tijd

Een gesprek tussen het tijdschrift Ensign en Barbara B. Smith, algemeen presidente van de Zustershulpvereniging

Ensign: Zuster Smith, u bent nu meer dan vijf jaar lang algemeen presidente geweest van de Zustershulpvereniging. In welk opzicht zijn uw ideeën over de Zustershulpvereniging veranderd?

Zuster Smith: Twee belangrijke opzichten staan mij voor ogen. Ten eerste ben ik mij meer bewust geworden van het grootse doel van de Zustershulpvereniging. Aanvankelijk dacht ik dat de Zus-

tershulpvereniging het geschenk des Heren aan de vrouwen van de kerk was. Nu weet ik dat het zijn geschenk aan al zijn dochters is, en dat naarmate de vrouwen in de kerk de beginselen van het evangelie leren hanteren, zij een invloed ten goede zullen zijn op het leven van vrouwen overal op aarde.

Ik geloof dat toen de profeet Joseph Smith de vrouwen in zijn tijd vertelde dat hij „de sleutel omdraaide” te hunner behoefte en dat kennis en intelligentie tot hen zouden stromen, hij de vrouw voorbereidde op een tijdperk van keuzen. Wij worden beter ontwikkeld dan ooit tevoren; wij kunnen zo nodig in ons eigen levensonderhoud voorzien; wij hebben het stemrecht. Deze voordelen geven ons een keuzeverantwoordelijkheid op een manier die tot nog toe voor vrouwen onmogelijk was. Zij verhogen onze kansen en uitdagingen. Naarmate de vrouw gebruik maakt van deze zegeningen, dienen wij hun levensomstandigheden gebiedsvol te overwegen hun vrije wil dienovereenkomstig uit te oefenen en vervolgens de verantwoordelijkheid voor hun beslissingen te aanvaarden.

Ten tweede, zie ik het huisbezoekprogramma als veelomvattender dan ik dat voorheen deed. Vroeger beschouwde ik het louter als een onderrichtservaring, maar nu begrijp ik hoe het op vele manieren kan worden benut om maatschappelijke problemen, zoals armoede, gebrek aan ontwikkeling en slechte onderlinge verhoudingen te helpen oplossen; daarnaast is het de belangrijkste manier waarop de Zustershulpvereniging voeling houdt met haar leden.

Ensign: Wat dat tweede punt betreft - hoe het huisbezoek bij kan dragen aan het oplossen van maatschappelijke problemen - wat staat u daarbij voor ogen?

Zuster Smith: Vele dingen. Toen de Zustershulpvereniging nog maar pas bestond, voorzagen de zusters in de primaire levensbehoeften van de heiligen die vanuit de gehele wereld werden vergaderd. Zij deelden hun voedsel, kleding en onderdak. Toen de heiligen naar het westen van de Verenigde Staten gingen, hielpen de zusters, aan de zijde van hun echtgenoten, bij het opbouwen van nieuwe haardsteden, het verbouwen van de woeste grond, en het ontwikkelen van industrieën en maatschappelijke instellingen. Bij het voortschrijden van de kolonisatie van het westen, wijzigden de behoeften zich, alsmede de manier waarop de Zustershulpvereniging aan die behoeften beantwoordde.

Wij hebben in deze tijd te kampen met grote maatschappelijke problemen. Ik veronderstel dat het inherent is aan het mensdom dat er altijd behoeften zullen zijn die gelenigd moeten worden. Ik ben er mij met de dag meer van bewust dat het programma van de Zustershulpvereniging, en vooral het huisbezoek, werd geïnspireerd en ons nu ter beschikking staat om ons te helpen aan vele verschillende noden tegemoet te komen.

Bijvoorbeeld, één groot probleem, zelfs in onze verstedelijkte maatschappij, is de eenzaamheid. Het huisbezoekprogramma, waarbij de nadruk ligt op iedere, individuele zuster, verschaft hiervoor een praktische oplossing. Als de zusters hun huisbezoekopdrachten ernstig opvatten, zullen zij zich inspannen om de hen toegewezen zusters te leren kennen en hen lief te hebben zoals Christus dat doet. Zij zullen manieren vinden om de verschrikkelijke eenzaamheid die sommige mensen ervaren te helpen verlichten. Bovendien zullen zij de eenzamen aanmoedigen om zich om anderen te

gaan bekommeren. De verslagen van de Zustershulpvereniging staan vol rapporten over mensen die hun eigen problemen hebben opgelost door anderen de helpende hand toe te steken.

Nog een probleem waarbij het huisbezoek behulpzaam is: Wij werden erop gewezen dat een belangrijke oorzaak van armoede een gebrek aan fundamentele ontwikkeling is. Het programma van de Zustershulpvereniging heeft vele facetten die zich richten op dit probleem, maar degenen die er de meeste behoefte aan heeft is vaak degenen die de vergaderingen niet kan of niet wil bezoeken. Door het huisbezoekprogramma is het echter mogelijk de mensen thuis op te zoeken, hen voor te lichten, kennis over te brengen, en de zusters te overreden gebruik te maken van het uitstekende studieprogramma dat de Zustershulpvereniging biedt. Vele zusters hebben door de cursussen van de Zustershulpvereniging een ontwikkeling ontvangen die hen anders onthouden zou zijn.

De wekelijkse klassen van de Zustershulpvereniging kunnen ook een stimulans tot doorgaande ontwikkeling voor de zusters zijn, door het verlangen naar persoonlijke verbetering op te wekken. Een tachtigjarige dame werd door de cursus culturele ontwikkeling van de Zustershulpvereniging voldoende gestimuleerd om alsnog haar studie kunstgeschiedenis af te maken. Een andere zuster die in een verpleeghuis zit, gaf gehoor aan de uitdaging van de Zustershulpvereniging door een aantal televisiecursussen te gaan volgen. Een zuster in een van de ontwikkelingslanden was er toen zij lid werd van de kerk van overtuigd dat zij nergens toe in staat was, maar door de ervaring en de bemoediging van de Zustershulpvereniging en haar huisbe-

zoeksters, leerde zij lezen en schrijven en werd uiteindelijk geroepen om een plaatselijke unit van de Zustershulpvereniging te presideren.

Ensign: De kwestie van moeders die uit werken gaan is tegenwoordig ook zeer algemeen. Hoe staat u daar tegenover?

Zuster Smith: Het besluit van een moeder om buitenshuis te gaan werken is een individuele aangelegenheid. Een aantal vrouwen die hun man verloren hebben of gescheiden zijn zullen zich misschien genoodzaakt zien in hun eigen levensomstandigheden en dat van hun kinderen te voorzien. Voor sommige vrouwen kan het op een zeker tijdstip een juiste beslissing zijn om uit werken te gaan; voor anderen niet. Het is geen eenvoudige keuze. Dit is een terrein waarover een vrouw terdege na moet denken en veel moet bidden. Zij moet de economische voordelen zorgvuldig afwegen tegen de mogelijke ongunstige uitwerking van haar afwezigheid op het gezin. Zij moet haar essentiële verantwoordelijkheden als echtgenote en moeder onderkennen en zichzelf afvragen welke invloed haar werken buitenshuis zal hebben op deze verantwoordelijkheden. Zij moet de verschillende mogelijkheden onderzoeken en die activiteiten kiezen die het gunstigst zijn voor hen waarvoor zij in de eerste plaats verantwoordelijk voor is. President Kimball heeft ons op dit gebied goede raad gegeven in zijn twee haardvuurtoespraken voor de zusters, die in 1978 en 1979 vanuit de Tabernakel in Salt Lake City werden uitgezonden. Iedere vrouw moet haar vaardigheden op huishoudelijk gebied, op het gebied van zuinig leven en het volledig uitbuiten van wat zij heeft, verder ontwikkelen. Zij moet leren een goede gezinsverzorgster te zijn. Zij moet afwegen hoe zij het beste

een sfeer van liefde en vooruitgang kan scheppen voor haar echtgenoot, haar kinderen, haarzelf en eventuele anderen waarvoor zij verantwoordelijk is. Zij moet weten dat er kerkelijke hulpmiddelen - zoals het welzijnsprogramma - tot haar beschikking staan wanneer zij in de moeilijke periode waarin zij haar kinderen groot moet brengen hulp nodig heeft. Na zorgvuldige overweging, moet een vrouw zich laten leiden door de Geest om de beslissing te nemen die voor haar omstandigheden de juiste is.

Ensign: Welke raad heeft u voor vrouwen die zich overweldigd en gefrustreerd voelen door de vele eisen die aan hen worden gesteld door hun verschillende taken als echtgenote, moeder, dochter, zuster, ambtenares in de kerk enzovoort?

Zuster Smith: Het is belangrijk dat vrouwen doelen stellen, prioriteiten bepalen en vervolgens leren aan de hand daarvan te leven. Zij moeten begrijpen dat hun bijzondere prioriteiten anders kunnen zijn dan die van alle anderen om hen heen, anders zullen zij zich gefrustreerd voelen. Vrouwen moeten aan hun eigen vooruitgang werken en tegelijkertijd beseffen dat hun methode en tempo niet precies hetzelfde zullen zijn als die van anderen. Ik spreek dikwijls met vrouwen die trachten zich te meten met een ande-

re vrouw eerder dan met de normen die zij zichzelf stellen. Ik moedig hen ertoe aan gebedsvol hun eigen doelen te stellen overeenkomstig de normen van het evangelie en vervolgens voldoening te vinden in hun eigen prestaties en vooruitgang. **Ensign:** Heeft u soms bepaalde suggesties om deze frustratie het hoofd te kunnen bieden?

Zuster Smith: Ik kan niet genoeg nadruk leggen op het belang van een goede gezondheid - zorg voor voldoende nachtrust, voldoende lichaamsbeweging en behoorlijke voeding. Een vrouw die veel moet verzetten kan al baat hebben bij een middagdutje van tien minuten.

Ontwikkel goede gewoonten voor een optimale geestelijke gezondheid. De suggestie van president Kimball is een goede: houd een dagboek bij! Wanneer wij het leven van dag tot dag bekijken is het moeilijk enige verandering te constateren. Maar een dagboek geeft ons een ander perspectief. Wij kunnen terugkijken over een periode van verschillende weken of maanden en zien dat er wezenlijke vooruitgang is. Ik geloof dat dat helpt.

Voorts moeten wij onze eigen beperkingen begrijpen. Geen enkele vrouw op aarde kan alles zijn voor iedereen. Dat is waarom doelen zo belangrijk zijn - een vrouw moet begrijpen waartoe *zij* in staat is en niet trachten iemand anders na te doen.

Ensign: Welk advies heeft u voor de vrouwen aan wie het werkelijk ontbreekt aan dat soort zelfkennis. Hoe kunnen zij deze verkrijgen?

Zuster Smith: Ik wou dat er een snelle manier voor was, maar ik vrees dat het een onderdeel is van het gehele groeiplan tijdens ons sterfelijk bestaan - wij leren door te doen, door niet één keer, maar

keer op keer te proberen; wij verwerven zelfverzekering door die zaken die geestelijke groei met zich brengen, zoals het bestuderen van de Schriften, gebed en persoonlijke openbaring. Wij moeten geen gevoel van mislukking hebben omdat wij een minder goede dag hebben of er niet in geslaagd zijn sommige van de doelen die wij onszelf hebben gesteld te bereiken. Mijn schoonmoeder organiseerde iedere dag door in volgorde van belangrijkheid op te schrijven wat zij die dag wilde presteren. Aan het eind van de

---

Aanvankelijk dacht ik dat de Zustershulpvereniging het geschenk des Heren aan de vrouwen van de kerk was. Nu weet ik dat het zijn geschenk aan al zijn dochters is.

---

dag kon zij heel snel evalueren wat zij allemaal had gedaan. Zij had een geweldig prestatievermogen, maar tevens een grote zelfkennis, daar zij in staat was hetgeen zij werkelijk deed te scheiden van hetgeen zij vond dat zij behoorde te doen.

In een van mijn lievelingscitaten, onderwees Brigham Young de mensen dat „wij ons niet kunnen vrijwaren tegen de invloed van satan; wij moeten weten hoe het is om te worden beproefd en in verleiding te worden gebracht, want geen enkele man of vrouw kan volgens een ander beginsel dan dit worden verhoogd, zoals zo prachtig werd aange-toond in het leven van de Heiland.

Volgens de filosofie van ons geloof begrijpen wij dat als Hij niet beneden alles

was nedergedaald, Hij niet boven alle dingen had kunnen uitstijgen.” (*Journal of Discourses*, deel 3, blz. 365.)

Het zou zeer beperkend voor ons als vrouwen zijn als wij onze problemen door konden schuiven naar onze bisschop, onze man of onze kinderen. Wij kunnen dankbaar zijn voor de dagen dat

---

Wij hebben in deze tijd te kampen met grote maatschappelijke problemen . . . Ik ben er mij met de dag meer van bewust dat het programma van de Zustershulpvereniging, en vooral het huisbezoek, werd geïnspireerd en ons nu ter beschikking staat om ons te helpen aan vele noden tegemoet te komen.

---

wij ons ontmoedigd voelen, daar deze ons helpen de vreugdevolle dagen te onderkennen.

Ensign: Welke raad geeft u plaatselijke Zustershulpverenigingen die te kampen hebben met moeilijkheden zoals inactiviteit, onenigheden enzovoort?

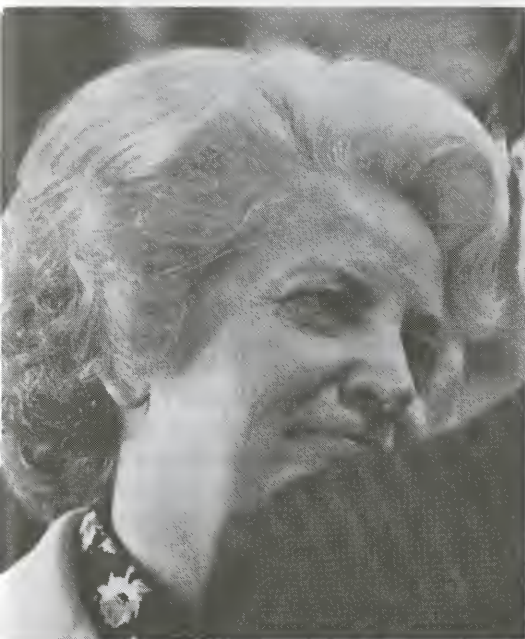
Zuster Smith: Wij krijgen zulke vragen ook wel, en ik antwoord dat de oplossingen voor de problemen zullen komen naarmate de plaatselijke leiders samen met de plaatselijke zusters deze kwesties bespreken. Als het probleem inactiviteit betreft, zoek dan de zusters op die de vergaderingen niet bezoeken en laat hen vertellen waarom zij niet komen. Alleen de inactieve mensen zelf weten waarom zij niet aanwezig zijn. En eens dat zij

gehoord worden - en er werkelijk naar hen geluisterd wordt - en de leiders en leidsters beginnen te reageren op wat zij werkelijk zeggen, dan is een oplossing waarschijnlijk heel nabij. Plaatselijke zustershulpverenigingen kunnen zich ervan verzekeren dat de vergaderlokalen prettig zijn, de lessen goed, de sfeer hartelijk, en dat de geest van liefde heerst, vooral waar het mensen betreft die voor het eerst kennismaken met de Zustershulpvereniging of die opnieuw geactiveerd worden.

Ensign: Wij hebben soms de indruk gekregen dat ZHV-presidenten misschien wat aarzelen om sommige van hun problemen vast te stellen en onder de aandacht van hun priesterschapsleiders te brengen. Zijn plaatselijke priesterchapleiders zich af en toe niet bewust van de behoeften van de Zustershulpvereniging?

Zuster Smith: Dat zou soms een probleem kunnen zijn. Maar naar mijn mening ontbreekt het ons in de Zustershulpvereniging vaker aan een besef van de grote mogelijkheden die in onze ZHV-roepingen opgesloten liggen. Zij bevatten een rentmeesterschap waarvoor wij eens verantwoording af zullen moeten leggen. Om een opdracht te kunnen vervullen moeten wij het programma en de mensen begrijpen. Wanneer er zich problemen voordoen, is het heel belangrijk dat wij alle mogelijke oplossingen uiterst zorgvuldig overwegen. Schrijf ze op; geef aan welke de voorkeur verdienen. Doe al het mogelijke om de moeilijkheden op te lossen. Als er dan verdere hulp nodig is, leg dan uw probleem en de mogelijke oplossingen ter overweging voor aan uw priesterschapsleiders.

Priesterschapsraden waarin de Zusters-

hulpvereniging zitting heeft zijn ook een manier om problemen op te lossen en aan behoeften tegemoet te komen. Wanneer een ZHV-presidente goed voorbereid naar een raadsvergadering komt, is zij in staat een zinvolle bijdrage te leveren.

Ensign: Vindt u dat vrouwen voldoende worden vertegenwoordigd op de niveaus waar de besluiten worden genomen?

Zuster Smith: Ja, ik vind van wel. Wanneer er zich op dit gebied een probleem voordoet, dan is het omdat wij als vrouwen op een meer bedachtzame wijze gehoor moeten geven aan onze roepingen. Ik weet hoe bezorgd de broeders zijn. Zij willen verzekeren dat het perspectief van de vrouw vertegenwoordigd wordt.

Ensign: De kerk heeft onlangs het nieuwe geconsolideerde vergaderrooster bekendgemaakt. Welke uitwerking zal dit hebben op de Zustershulpvereniging?

Zuster Smith: Mijn ring was een van de ringen die het programma moest uitproberen, en meteen bij de eerste vergadering viel mij een goede uitwerking op. Ik zat naast een wat oudere zuster die zich tot mij wendde en uitriep: „Is het niet geweldig om al die jonge vrouwen bij ons te hebben!”

Jonge vrouwen hebben vitaliteit; oudere vrouwen hebben wijsheid. Tezamen gevoegd zien wij een prachtige vermenging van energie en perspectief. Toen wij nog aparte ZHV-vergaderingen hadden, was er van die vermenging niet zoveel te merken.

Ensign: Verwacht u dat de consolidatie bepaalde uitdagingen voor de Zustershulpvereniging op zal werpen?

Zuster Smith: Ja; een daarvan is de beperkte tijd. De ZHV-lessen voor 1981 zijn reeds geschreven en zijn bedoeld voor lessen van een uur. U kunt zich voorstellen hoe moeilijk een lerares het zal hebben bij haar pogingen de les in de helft van de tijd te geven. Eén oplossing zou, volgens mij, kunnen zijn om de zusters te verzoeken de les van tevoren te bestuderen, goed na te denken over wat de in de les geponeerde denkbeelden voor haar betekenen, en dan in de tijd van de les deze ideeën met elkaar uit te wisselen. Deze uitwisseling zou tot een nauwere band onder de leden van de klas kunnen voeren.

Ensign: Niet alle zusters zullen zich op de Zustershulpvereniging bevinden. Een aantal van hen zal bij de Jonge Vrouwen, op het Jeugdwerk of in de kinderkamer zijn.

Zuster Smith: Dat is waar. Maar het zou volgens mij nuttig zijn als deze taken beurtelings werden waargenomen, zodat de zusters in de gelegenheid worden gesteld de vergaderingen van de Zusters-

hulpvereniging een gedeelte van de tijd te bezoeken.

Ensign: Met het geconsolideerde rooster vinden de vergaderingen op zondag plaats. Wanneer moet dan de gezinsverzorgingsvergadering plaatsvinden?

Zuster Smith: De zaterdagochtend zou weleens een ideale tijd kunnen zijn. Maar deze beslissing wordt helemaal overgelaten aan de plaatselijke leidsters, die tenslotte hun eigen omstandigheden het beste kennen.

Ensign: Af en toe vinden sommige zusters dat het ZHV-lesboek te star is en zelfs weleens een belemmering vormt voor spontane besprekingen en reacties in de klas. Hoe staat u daar tegenover?

Zuster Smith: Het lesboek is uiterst belangrijk. Iedere zuster heeft er recht op te weten dat wanneer zij de Zustershulpvereniging bezoekt, zij lessen ontvangt die zijn doorgenomen door het kerkelijk coördinatiecomité. Door het lesboek kunnen wij gehoor geven aan de vermaning van de Heer om „één” te zijn (LV 38:27) en zijn wij in staat om de zusters tot een hoog niveau te brengen op het gebied van geestelijke kennis, huishoudelijke vaardigheden, culturele ontwikkelingen, het opvoeden van de kinderen en intermenselijke verhoudingen. Maar ik zou graag willen dat de mensen zagen wat er kan gebeuren buiten de presentatie van de les wanneer de zusters de be-

ginselen op een creatieve manier in hun leven toepassen. De zusters hebben vele mogelijkheden om hun leven door het in praktijk brengen van suggesties uit de lessen te verrijken.

Ensign: Kunt u ons in het kort vertellen hoe het u persoonlijk is vergaan in deze vijf jaar?

Zuster Smith: Eén van de dingen die ik mij werkelijk niet had gerealiseerd, was het soort steun dat ik van de kant van mijn gezin nodig zou hebben. Er zijn geen woorden om mijn dankbaarheid uit te drukken aan mijn man voor zijn nooit aflatende bemoediging en aan mijn kinderen voor hun bereidheid te hooi en te gras de gelegenheid aan te grijpen om wat tijd met mij door te brengen.

En o wat ben ik dankbaar voor de steun die ik van de Heer heb ondervonden. Onlangs werd de film *De vensteren des hemels* in onze wijk vertoond. Toen ik zag hoe president Lorenzo Snow de Heer smeekte om een antwoord op zijn gebed en hoe dankbaar en vreugdevol hij was toen hij dat antwoord ontving, kon ik mijn tranen niet bedwingen. Ik heb ook in dergelijke omstandigheden verkeerd en ik heb gevoeld hoe de Heer mijn vragen beantwoordde. Op de dag dat ik op de conferentie van de Zustershulpvereniging, in oktober 1974, in mijn roeping werd gesteund, werd ik geestelijk en gevoelsmatig gesterkt door de woorden van een lofzang die vanzelf bij mij opkwam: „Vat moed! Ik ben met u, o weest niet verschrikt.” (O, vast als een rotssteen, *HL*, nr. 152.) Te weten dat ik bij mijn moeilijkheden die hulp had, die geruststelling te voelen, even duidelijk als een aanraking of een klank . . . hoe kan ik dat beschrijven? En hoe zou ik zonder deze hulp verder kunnen? □

Ouderling Hartman Rector jr.
van het Eerste Quorum der Zeventig

Laat iedereen winnen!

Gelukkig zijn is niet alleen maar genoeg en plezier - geluk is grotendeels overwinning. Iedereen wil graag winnen. Dat geldt zeer zeker voor mij. Ik geloof dat wij op aarde zijn gekomen om te winnen en dat wanneer wij dicht bij de Heer blijven, wij inderdaad zullen winnen. Want het staat wel vast dat Hij geen verliezer is.

Wanneer wij worden geconfronteerd met verleidingen of conflicten die onze

verhouding met de Heer zouden kunnen vertroebelen, kunnen wij het ons niet permitteren te verliezen. Wij kunnen het ons zelfs niet permitteren 't op een akkoordje te gooien.

Maar sommige zaken zijn zo onbeduidend dat het werkelijk niet uit maakt of wij het een of het ander doen. Abraham Lincoln (zestiende president van de VS.: 1809-1865) moet eens hebben gezegd dat hij zijn tegenstander met alle genoegen

negen van de tien punten zou gunnen, wanneer de tiende de enige punt van werkelijk belang was. En daar schuilt grote wijsheid in.

In de normale loop van des mensen omgang met elkaar, is er een voortdurende behoefte aan schikkingen. Het is een constant geven en nemen. Niemand kan steeds winnen.

Daar winnen zo belangrijk is, zal een bijdehand iemand ervoor zorgen dat zijn of haar man of vrouw en kinderen dikwijls winnen.

Enige tijd geleden kwam een jonge moeder van vier kinderen op aanraden van haar bisschop eens met mij praten. Zij was een maand of twee voor ons gesprek bij haar man weggegaan.

Terwijl wij erover praatten waarom zij deze stap genomen had, was het mij duidelijk dat zij heel veel van haar man hield en dat hij haar trouw was. Maar hij verlangde dat zij volmaakt zou zijn in ieder aspect van hun verhouding. Hij wilde haar zwakheden niet dulden en bij een twist liet hij haar geen enkele keer winnen. Als zij op een zeker moment scheen te gaan winnen stak hij er meteen een stokje voor desnoods met lichamelijk geweld.

Vervolgens sprak ik met de echtgenoot, die mij twee uur lang vertelde hoeveel hij wel van zijn vrouw hield. Hij gaf toe dat hij haar geslagen had. Hij wist dat het verkeerd was, en hij had er veel spijt van. Maar nu had hij het gevoel dat hij zich had bekeerd; hij was er zeker van dat hij haar nooit meer zou mishandelen, en hij wilde een kans om het weer goed te maken.

Hij klonk oprecht, maar dat was niet genoeg. Ik had het gevoel dat zijn toewijding aan een zeer belangrijk beginsel bij het opbouwen van eeuwige banden nog

enige versterking behoefde. En dus spraken wij erover hoe belangrijk het is anderen van tijd tot tijd te laten winnen.

Hij gaf toe dat hij altijd zijn eigen zin moest krijgen en dat hij omgeduldiger met zijn vrouw werd als zij iets wilde doen op een manier die niet strookte met zijn ideeën. Ik trachtte hem te laten begrijpen dat *hij* niet bij elke kleinigheid hoefde te winnen. In plaats van steeds te proberen te bewijzen dat hij gelijk had, moest hij zijn vrouw uitnodigen om haar ideeën naar voren te brengen, zodat zij tot voor beiden bevredigende conclusies konden komen. Op die manier konden wij *allebei* winnen. Ik zei hem dat zijn vrouw de vrijheid moest hebben om een aantal beslissingen zelf te nemen zonder bang te hoeven zijn voor voortdurende bespotting of kritiek. Hij stemde erin toe het te proberen.

Ik weet zeker dat het hem niet gemakkelijk viel. Een jarenlange gewoonte kon niet in een oogwenk worden veranderd. Maar samen hebben zij hun moeilijkheden langzamerhand overwonnen.

Dit beginsel is ook van het aller grootste belang voor de goede betrekkingen tussen tieners en hun ouders.

Er zijn een aantal regels die gewoonweg niet moeten worden overtreden, een aantal wetten waar niet mee geschipperd kan worden. Maar er zijn ook een aantal zaken die er nauwelijks toe doen. Ik ben ertoe gekomen te geloven dat het goed is kinderen te laten winnen wanneer hun keuzen geen eeuwige gevolgen zullen hebben. Dit is bijzonder belangrijk bij het scheppen van een sfeer van liefde, van eenheid en van wederzijds begrip, die het de Geest van de Heer Jezus Christus toestaat bij ons thuis te gedijen.

Mijn oudste zoons, bijvoorbeeld, die opgroeiden in het Beatletijdperk, wilden de

mode van die tijd volgen. Nu hou ik niet van modeverschijnselen, dat heb ik nooit gedaan en dat zal wel nooit veranderen. Maar ik besloot hen - met mate - te laten winnen. Waarom?

Omdat ik het gevoel had dat ik aan het winnen was op alle terreinen die er *werkelijk* toe deden. Mijn zoons konden terecht „fijne jongens” worden genoemd. Zij bezochten 's ochtends vroeg het seminarie (vijf voor halfzeven), woonden al hun kerkelijke vergaderingen bij, betaalden hun tiende, deden hun best als scouts, zaten boven de middelmaat wat hun schoolcijfers betreft, gingen met mij mee op huisonderwijs, vervulden trouw hun plichten als priesterschapsdragers en deden wat er thuis van hen verlangd werd.

Het enige negatieve, naar mijn beoordeling, waar zij zich aan over wilden geven, was enkele van de modegrillen. Maar in vergelijking met alles wat zij goed, of in ieder geval redelijk goed, deden, was mode, naar mijn mening niet echt belangrijk.

Werden zij erdoor bedorven? Nee. Want tegelijkertijd deden zij alle dingen die belangrijk waren. De beide oudsten zijn nu op zending geweest en zien er nu, een paar jaar later, nog steeds uit als zendelingen.

Welnu, sommige ouders zouden kunnen vragen waarom ik toegaf aan een modegril - toentertijd deden sommigen dat inderdaad. Dus misschien is dit een kwestie die voor hen niet voor een compromis vatbaar is. Ik was, en ben nog steeds, een andere mening toegedaan. Maar waar het mij om gaat, is dat ouders behoren te bepalen welke dingen er niet werkelijk toe doen en vervolgens hun kinderen een gedeelte van de tijd te laten winnen.

Hier is een lijst van nog meer zaken waar onze kinderen van genieten en die volgens mijn vrouw en mij, niet van wezenlijk belang zijn: je eigen vrienden kiezen en je vrij voelen om ze thuis of voor kerkelijke functies uit te nodigen; laat opblijven wanneer je de volgende dag niet vroeg op hoeft; je slaapkamer naar eigen smaak inrichten; de mode volgen (als het maar fatsoenlijk is); harde muziek spelen; en zo nu en dan dolle dingen doen. Natuurlijk zou het leven eenvoudiger voor ons ouders zijn wanneer zij niet al deze dingen wilden doen, en wij verlangen van hen dat zij op al deze gebieden de nodige zelfbeheersing zullen betrachten, zodat wij niet steeds hoeven te waarschuwen, te smeken en te beteugelen. Maar wij hebben besloten geen onnodige drukte over deze zaken te maken omdat zij het werkelijk niet waard zijn.

Iedereen moet de verleiding weerstaan om steeds te vitten over kleine irritaties die beter over het hoofd kunnen worden gezien. Wat doet het ertoe als uw man of vrouw de dingen niet precies op de manier en op het tijdstip doet die u het beste vindt? Ontspan toch! Zeg iets goeds, positiefs of lovends. Er zijn maar al te veel mensen die zich onbekwaam of minderwaardig voelen en wrok gaan koesteren vanwege de superieure houding van hun partner en hun voortdurend gevit, gecorrigeer en geklaag. Groei wordt gestimuleerd in een sfeer van aanvaarding en liefde.

Winnen is voor iedereen belangrijk. Laat dus uw man of vrouw en uw kinderen ook van tijd tot tijd winnen. De liefde, eenheid en harmonie die daaruit voort zullen vloeien zullen er uiteindelijk voor zorgen dat u allemaal wint. □

Ik weet niet precies wanneer ik begon te geloven dat er godsdienstige geschriften moesten bestaan van de oude volkeren van Amerika. Maar op zekere dag, na jarenlang te hebben gezocht op godsdienstig gebied, was die overtuiging er gewoon.

Ik had vanaf mijn kinderjaren een protestantse kerk bezocht, maar in mijn tienerjaren verwierp ik het mij geleerde denkbeeld van wat mij een wraakzuchtige, afschuwelijke God leek te zijn. En dus begon ik aan een zelfstandige studie van vijf jaar, gebaseerd op de Bijbel, om de waarheid te ontdekken. Naar mijn mening zou dit boek de beginselen van de ware kerk duidelijk uiteenzetten.

Ik wist dat er een verslag moest zijn

Judith Tannery Roiz

Ik deed ook veel onderzoek in de plaatselijke bibliotheek en nam boeken mee naar huis die eruit zagen alsof zij misschien het antwoord bevatten op de vraag die mij zoveel hoofdbrekens bezorgde: „Wat zijn de fysieke en geestelijke eigenschappen van de ware kerk?” Deze vraag leek voor mij op een reusachtige legpuzzel, en ieder onderdeelje van het antwoord wat ik kon vinden, was weer een stuk van de uiteindelijke oplossing. Deze stukjes te vinden was belangrijk voor mij, want ik moest in staat zijn de ware kerk te herkennen wanneer ik haar vond. Ik spoorde mensen op die belang stelden in natuurwetenschappen, geschiedenis, godsdienst en het bovennatuurlijke, en praatte en studeerde met hen.

Om de een of andere reden werd ik geboeid door de bestudering van oude beschouwingen. De piramiden in Egypte en op het westelijk halfrond fascineerden mij! Hoe hadden de Maya's hun kalender ontwikkeld? Waar kwamen de Inca's oorspronkelijk vandaan? Was Columbus werkelijk de eerste man die voet in Amerika had gezet? Er waren zoveel bewijzen dat er reeds lang vóór Columbus uitgebreid verkeer tussen de oude en de nieuwe wereld was geweest. Na vele oude geschriften op het gebied van de geschiedenis en godsdienst te hebben gelezen, kwam ik tot de overtuiging dat Christus zijn bezoek aan de aarde niet tot het joodse volk had beperkt. En, vreemd genoeg, was het het volk dat in het oude Amerika had gewoond dat mij begon te fascineren. Geleidelijk kwam ik ertoe te geloven dat er iets moest zijn wat ik, door gebrek aan een betere term, een „Zuid-Amerikaanse Bijbel” noemde.

Maar toch kon ik niet veel vinden van de

oude geschriften van deze volkeren. De Spanjaarden hadden bij de verovering van de inheemse bevolking van Amerika alle grote bibliotheken verwoest. Wat intrigerend, dacht ik, dat de Inca's Cortez begroetten als de grote blanke God die uit het oosten zou komen!

Tegen het einde van mijn vijfjarig onderzoek, had ik na al mijn studie, een lijstje van wat, volgens mij, een aantal van de beginselen van de ware kerk moesten zijn. Ten eerste, moest zij onderwijzen dat God de Vader een liefhebbend God is; vervolgens, moest de heilige Geest een actief onderdeel van het geloof zijn; de kerk moest de zieken en lijdenden kunnen genezen; zij moest geloven in een leven na de dood; zij moest de gave van profetie bezitten; zij moest logische verklaringen hebben voor het boek Openbaring; zij moest geloven in de tien verloren stammen en uitkijken naar hun terugkeer; zij moest leren dat wetenschappelijke en godsdienstige waarheden elkaar aanvullen; zij moest geloven dat er leven is op andere planeten; enzovoort.

Omstreeks deze tijd, ervan overtuigd dat veel godsdienstige waarheid verloren was gegaan uit de Bijbel zoals deze aan ons was doorgegeven, besloot ik mij te gaan concentreren op de beschavingen van de Inca's, de Maya's en de Azteken. Ik was er zeker van dat de sleutel tot ware godsdienst daar te vinden was, als ik het geheimschrift van hun taal maar op kon lossen. Waarom ik zelfs maar een poging hiertoe zou wagen, wanneer geleerden er eeuwenlang aan hadden gewerkt, gaat mijn begrip te boven; maar toch kocht ik twee boeken, één over verloren talen en één over oude talen, en ik begon de Egyptische hierogliefen te bestuderen. Ik geloof dat de Heer onderde-

hand besloten had medelijden met mij te hebben.

Terwijl ik bezig was met het bestuderen en opschrijven van wat ik als de kenmerken van de „ware kerk” beschouwde, begon ik regelmatig een goede vriendin op te bellen om deze ideeën met haar te delen. Wanneer ik haar dan vertelde over een beginsel dat „mijn” kerk zou hebben, antwoordde zij steevast: „Da's ook wat, dat is wat de mormonen geloven,” of „Dat klinkt als een mormoonse leerstelling.” Op de een of andere wijze was ik bij al mijn zoeken nooit in contact gekomen met het mormoonse geloof. Na enkele weken, echter, vroeg ik haar Leer en Verbonden te mogen lezen. Ik las dat fascinerende boek in één avond uit en ging door met de *Artikelen des Geloofs* van James E. Talmage. Daarna belde ik De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen op en verzocht hen de zendingen naar mij toe te sturen.

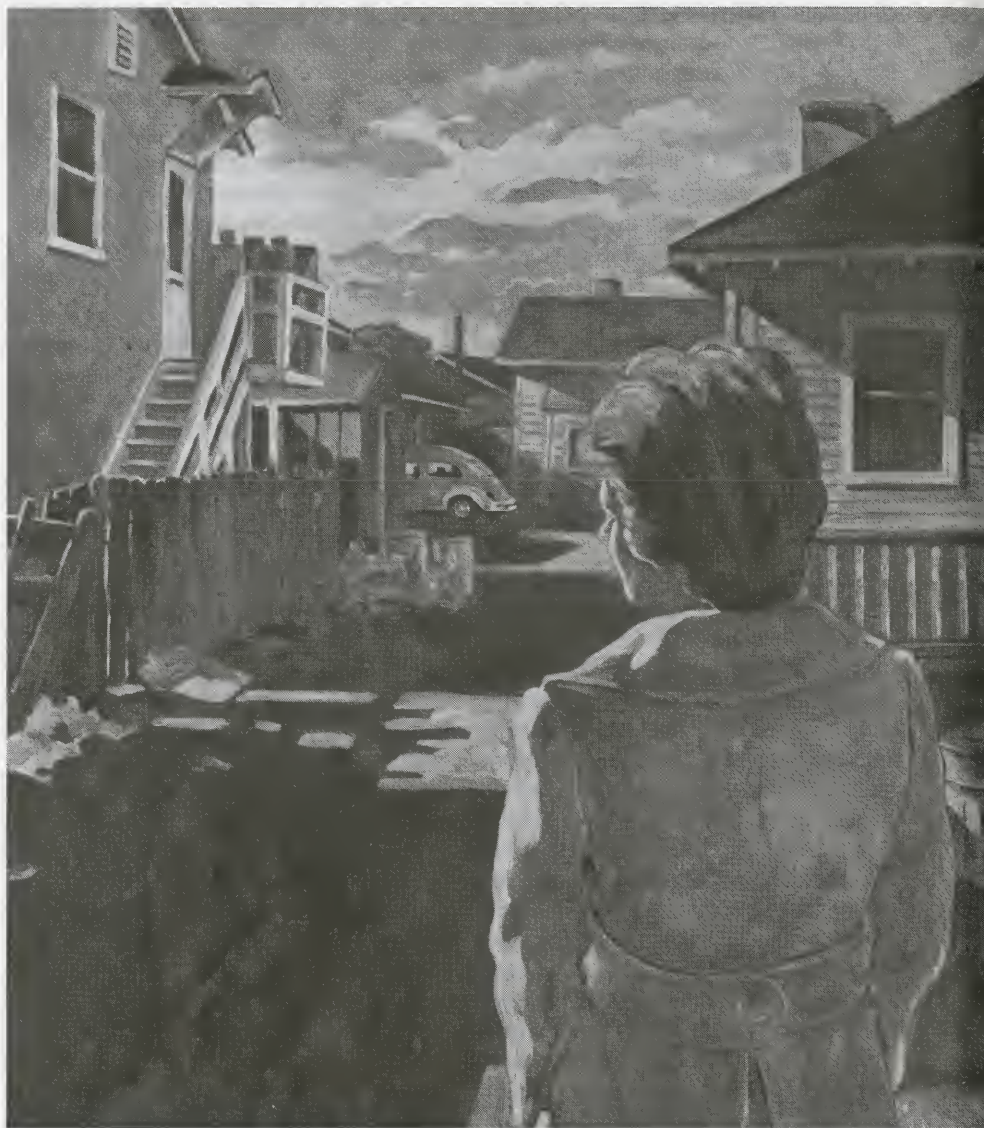
Hetgeen zij leerden was niet nieuw voor mij. Door de lange jaren van mijn zoeken heen, was ik ertoe gekomen regel op regel deze dingen te geloven. Toen de zending die mij interviewde voor de doop voorlas uit 3 Nephi, hoofdstuk zeventien, dat eindigt met de prachtige passage over Christus die de kleine kinderen zegent, kon ik met tranen in mijn ogen en een brok in mijn keel zeggen: „Ik wist het, ik wist het! Ik wist dat Christus in Amerika was geweest!” Ik had mijn oude Amerikaanse Bijbel gevonden. □

Judith Roiz, huisvrouw en moeder van vier kinderen, is een actief lid van de wijk Cypress in de Ring Houston Texas North.

De wondermijl

Sara Brown Neilson

„Hier langsgaan is altijd zonde van de tijd,” merkte mijn huisbezoekcollega op toen wij klopten op de verweerde deur van een scheefgezakt huisje dat achter de andere gebouwen verscholen lag. „We treffen toch nooit iemand thuis.”

Ik keek haar even aan en knikte, terwijl de bladderende verf zich met mijn herhaalde, ferme kloppen diep in mijn knokkels drong; maar wij talden even, in de hoop dat het vandaag anders zou zijn. Dat was het niet, en uiteindelijk baanden wij ons een weg terug langs het zwaar begroeide pad naar de straat.

„Nou zeg, we zijn echt wel de tweede mijl gegaan bij onze pogingen om deze zuster te bezoeken,” zei ik terwijl wij in de auto stapten. „Zelfs het opsporen van haar huis was al een kolossale prestatie.” Toen wij zes maanden daarvoor voor het eerst langs waren gegaan, was het een hele toer geweest om het haveloze huisje, dat door het grotere huis ervoor helemaal aan het gezicht was onttrokken te vinden. Wijzigingen in de wijkgrenzen had een aantal families uit een andere wijk aan de onze toegevoegd, en deze zuster was nu in ons huisbezoekressort. Toen het adres aanvankelijk verkeerd leek, hadden we volgehouden, en na navraag te hebben gedaan bij twee pompstations en verschillende adressen in de buurt, hadden wij tenslotte onze weg langs het welhaast dichtgegroeide pad gevonden. Maar die ontdekking werd alleen maar gevolgd door een teleurstellende stilte.

Daar het inlichtingenkaartje over Judy Kearns geen telefoonnummer vermeldde, hadden wij de telefoondienst gebeld en ontdekt dat zij een geheim nummer had. Een blik op de lidmaatschapskaart

had getoond dat zij een inactief lid was dat drie jaar geleden lid van de kerk was geworden, en dat zij helemaal alleen voor twee kinderen moest zorgen.

Iedere keer dat wij aanklopten lieten wij een vriendelijk briefje achter met het verzoek ons op te bellen, maar er was geen enkele reactie gekomen. Wij hadden zelfs wat fruit op haar stoep gezet en waren een keer in het weekend langsgedaan, maar wij werden altijd begroet met een leeg stilzwijgen.

„Gewoon wéér een verloren zaak,” dacht ik terwijl we richting huis reden, maar mijn geweten liet me niet met rust. Waren we *echt* de tweede mijl gegaan? Wat was de tweede mijl? Volgens de normen van het evangelie, was het niet alleen het uitvoeren van een taak, herinnerde ik mij, maar er voldoende om geven om een kans om hem tot een goed einde te brengen met beide handen aan te grijpen. Wij waren weliswaar aan de tweede mijl begonnen, maar hadden slechts een kleine afstand afgelegd, terwijl er lange stappen genomen konden worden.

Die avond slaagde ik er na vier telefoontjes in de huisbezoekster van Judy's oude wijk op te sporen. De bijeenvergaarde gegevens waren nogal vaag, maar ik had nu wel haar geheime telefoonnummer. Terwijl ik de hoorn neerlegde, werd ik opgemonderd door een gevoel van opwinding. Vlug draaide ik het nummer, maar kreeg weer de teleurstelling van het lange, holle overgaan van een telefoon die niet opgenomen wordt. Ik probeerde het de volgende ochtend en avond weer, maar steeds zonder enig succes.

Toen ik een paar dagen later aan het eind van de middag op weg naar huis was na een bezoek aan de tandarts, kwam het plotseling bij me op dat Judy om deze tijd misschien ook op weg naar huis was.

Het was sluitingstijd voor de winkels en kantoren, en ze moest toch zeker zo nu en dan naar huis gaan. Zou ze een bezoek op zo'n ongelegen moment vervelend vinden? In een plotselinge opwelling veranderde ik van richting en besloot het erop te wagen. Toen ik parkeerde en het straatje afkeek, zag ik de bekende, lege autobox, dus zette ik de motor af en wachtte. Na vijftientig minuten begon ik zenuwachtig te draaien, in het besef dat mijn eigen gezin onderdehand thuis was gekomen en zich afvroeg waar moeder en de gebruikelijke geur van een maaltijd-in-de-maak bleven.

Onrustig wachtte ik nog eens een kwartier en begon net aanstalten te maken om te vertrekken, toen een oude, verweerde Volkswagen de hoek omkwam en in de box werd geparkeerd. Tegen de tijd dat Judy twee kleine kinderen uit de auto had geladen en haar huissleutel had gevonden, stond ik bij haar op de stoep. Ik legde uit wie ik was en zei hoe blij ik was eindelijk kennis met haar te kunnen maken. Zij reageerde nogal koel en was niet helemaal op haar gemak, maar mijn vriendelijkheid won het en zij nodigde mij binnen in haar kleine woonkamer. Aanvankelijk concentreerde ik mijn aandacht op de kleintjes, een jongetje en een meisje, die mij de tekeningen lieten zien die zij op de kleuterschool hadden gemaakt en mij alle bijzonderheden vertelden over Gary's kapotte knie onder het verband. Dit gaf Judy een kans zich te ontspannen en mij eens op te nemen.

Langzamerhand ontdeed zij door mijn belangstelling voor haar kinderen en na enige aarzeling begon zij het een en ander te vertellen over haar strijd om hen te beschermen tegen de verwoestingen van een geruineerd huwelijk. Ik vernam dat haar man haar en de kinderen had verlaten om hetgeen hij zijn „persoonlijke vrijheid” noemde te vinden. In haar vastberadenheid om te overleven had zij een baantje gevonden, dat helaas niet veel opbracht, en volgde 's avonds een opleiding voor tandartsassistent. Zij had de kinderen op een christelijke school in de buurt gedaan en bezocht ook de diensten van de protestantse kerk om de hoek. Wat gaf het ook welke kerk zij precies bezochten, zei ze, als ze maar gingen.

Mijn bezoek was kort, maar ik had contact gekregen en ik maakte gelijk een afspraak voor een volgend bezoek op haar vrije dag. Bij de voordeur gekomen, keek ik haar recht in de ogen, getuigde van de waarachtigheid van het evangelie en smeekte haar haar dierbare kinderen de kans om in de schoonheid ervan te delen niet te onthouden. De tranen sprongen haar in de ogen, ik drukte haar bemoedigend de hand en vertrok.

Verlangend om nog een stap van de tweede mijl voor Judy te nemen, trachtte ik haar huisonderwijzer te pakken te krijgen. Na drie telefoontjes om te proberen degene op te sporen met de meest recente opdrachtenlijst, vernam ik dat ik mij tot de uitvoerend secretaris van de wijk moest wenden. Toen ik belde was hij niet thuis, en na herhaaldelijke pogingen in de loop van de avond om hem te pakken te krijgen, gaf ik het tenslotte op. Twee avonden later probeerde ik het weer en kreeg te horen dat hij Judy's

SWISS TEMPLE

ROOSTER VOOR 1981

DIENSTEN EN TALEN

Evenals in de voorgaande jaren worden in 1981 voor elk taalgebied binnen het werkgebied van de SWISS TEMPLE meerdere tempelweken gehouden. Een "tempelweek" loopt van dinsdag tot en met vrijdag. Op elk van deze vier dagen zullen drie endowmentdiensten in de taal van die week gehouden worden (op de woensdagen en donderdagen vier). Voor de zaterdag is een vast maandelijks rooster opgesteld. Op de maandagen is de temple gesloten. In 1981 beginnen de diensten dinsdag op 6 januari.

TOEGANGSTIJDEN

Dienst A 6.55 tot 7.20 v.m.
 Dienst B 9.40 tot 10.00 v.m.
 Dienst C 12.50 tot 13.10 n.m.
 Dienst D 14.50 tot 15.10 n.m.

(Vrijdag voor de 2e zaterdag 17.00 - 17.20 uur)

Op de 1e, 4e en 5e zaterdag van elke maand zijn alle diensten in het Duits.
 Op de 2e zaterdag zijn de eerste 2 diensten in het Engels en de 3e in het Duits.
 Op de 3e zaterdag zijn alle diensten in het Frans.

TEMPELWEEKEN

<u>Datum</u>	<u>Talen</u>	<u>RING of Zending</u>	<u>Datum</u>	<u>Talen</u>	<u>RING of Zending</u>
JAN 6-9	Fins	HELSINKI, Helsinki	JUL 7-10	Duits	Hamburg, München, Zürich
13-16	Ital.	Padova, Rome	14-17	Ital.	Padova, Rome
20-23	Duits	DORTMUND, DÜSSELDORF	21-24	Duits	FRANKFURT, Frankfurt
		FRANKFURT, Frankfurt	28-31	Duits	DORTMUND, DÜSSELDORF, HAMBURG, HANNOVER
27-30	Deens	AARHUS, KOPENHAGEN			
FEB 3-6	Spaans Portug.	Barcelona, Madrid, Sevilla	AUG 4-7	Spaans	Barcelona, Madrid
10-13	Duits	Lisabon	11-14	Por/Spa	Lisabon, Sevilla
17-20	Nederl.	STUTTGART, ZÜRICH	18-21	Zweeds	GÖTEBORG, Göteborg
24-27	Frans	UTRECHT, Amsterdam, Antwerpen	25-28	Frans	BRUSSEL, PARIJS
		BRUSSEL, PARIJS			Brussel, Parijs
MAR 3-6	Ital.	Brussel, Parijs	SEP 1-4	Fins	HELSINKI, Helsinki
10-13	Zweeds	Catania, Milaan	5	Duits	5
		GÖTEBORG, STOCKHOLM,	8-26	—	—
		Göteborg, Stockholm	29-2	Zweeds	Gesloten
17-20	Frans	NICE, Genève, Toulouse			GÖTEBORG, STOCKHOLM, Göteborg, Stockholm
24-27	Duits	HAMBURG, HANNOVER	OKT 6-9	Engels	Servicemen, FRA, KAI, STU

Ongeveer een jaar geleden, toen ik de kerk diende als ringpresident, had ik het geluk enkele dagen door te brengen in het gezelschap van president Kimball. Hij had mij uitgeno-

digd met hem mee te gaan naar Mexico City om er enkele vergaderingen bij te wonen en een aantal eigendommen van de kerk te bekijken. Wij zijn op een zondagmiddag

Een bijzondere gezinsavond

Door ouderling F. Burton Howard
van het Eerste Quorum der Zeventig

naar Mexico gevlogen. Hij had gevraagd vooral niemand over zijn komst in te lichten.

's Maandags hebben we het grootste deel van de dag besteed aan het inspecteren van het bewuste eigendom van de kerk. Hij bezocht een kleine school, sprak met leden van de kerk, inspecteerde nieuwe woonwijken, en maakte plannen voor de groei van de kerk in Mexico. Hij klom op ladders en at mango's midden op een akker. Aan het eind van de middag gingen wij tenslotte terug naar het hotel. Onderweg vroeg hij of ik dacht dat hij welkom zou zijn als hij bij een of ander gezin de gezinsavond bijwoonde. Ik zei dat ik daar wel zeker van was. „Geef mij dan de naam van een aantal families die altijd hun gezinsavond houden en die meerdere kinderen hebben,” zei hij. Dus dat deed ik. Hij koos er een uit en verzocht mij contact op te nemen met het gezin en maatregelen te treffen dat hij er later op de avond heen kon gaan. Ik kende de familie die hij had uitgezocht. Ik was al eens eerder bij hen geweest. Ik pakte de telefoon en belde de moeder op. Ons gesprek ging ongeveer zo.

„Hallo, zuster. U spreekt met Burton Howard.”

„Hoe maakt u het, broeder?”

„Uitstekend. Ik ben hier in het hotel samen met president Kimball.”

„President wie?”

„President Kimball. Weet u wel, de profeet.”

„Is de profeet hier in Mexico?”

„Jazeker, en hij vraagt zich af of het u erg ongelegen zou komen als hij

vanavond uw gezinsavond bijwoonde?”

„Vanavond?”

„Ja, vanavond.”

Het was stil, volkomen stil. Tenslotte zei ik: „Zuster, bent u daar?” Zij antwoordde:

„Broeder, nou even in alle ernst.”

Ik zei, „Ik ben in ernst. Ik sta op dit moment in de hotelkamer van president Kimball. Zodra hij klaar is met zijn werkzaamheden zou hij heel graag uw gezinsavond willen meemaken. Wij kunnen er waarschijnlijk omstreeks zeven uur zijn. Of is dat misschien te laat?”

Ze zei: „Nee, nee, gewoonlijk beginnen we pas ergens tussen halfzeven en zeven uur.”

Ik zei, „Wel, de president zal al gegeten hebben, dus u hoeft beslist niet voor een maaltijd te zorgen. Hij wil juist dat u uw gezinsavond precies zo houdt als anders. Geen toespraken, geen bijzondere kosten maken, of wat dan ook.”

Ze zei, „U meent het dus echt?”

Ik zei: „Jazeker.”

Ze zei: „Lieve deugd!”

Ik zei, „Het is natuurlijk mogelijk dat we wat vertraging hebben.” Ze zei, „Dat geeft niet, wij wachten wel.”

Alles ging volgens plan. President Kimball kocht een klein zakje snoepgoed voor de kleintjes. Om ongeveer halfzeven haalde de echtgenoot ons af van het hotel en reden we naar de andere kant van de stad om een gezinsavond bij te wonen. President Kimball kocht onderweg een bos rozen voor zijn gastvrouw bij

een bloemenstalletje. We kwamen bij het huis. Het was een eenvoudige woning die eigenlijk veel te klein was voor het gezin.

Alle kinderen, gekleed in hun zondagse best, stonden ons op de stoep op te wachten. Wij werden naar binnen geleid. Er was een programma klaargemaakt. Het openingslied was „Elk ziet schoonheid in het rond.” Een 10-jarige speelde de begeleiding op de piano, terwijl een ouder broertje de maat sloeg. Een meisje van veertien had de leiding van de gezinsavond. Zij heette president Kimball welkom, maakte de activiteiten van de avond bekend en vroeg vervolgens haar moeder de les te geven.

De moeder vertelde het verhaal van de vrouw bij de bron in Samaria en trachtte uit haar zes kinderen de betekenis te halen van het geven van levend water. Zij vroeg ieder van hen apart wat zij uit de les begrepen hadden. Misschien gaf het meisje van zes wel het beste antwoord. Zij stelde dat het evangelie prediken aan een niet-lid de beste manier was om levend water te geven. Na de les zei het meisje dat de leiding had heel gewoon, alsof het een dagelijkse gebeurtenis was, „En nu willen we graag van president Kimball horen.”

De president vertelde over zijn jonge jaren en zijn ervaringen in zijn eigen gezin. Hij vroeg het een en ander over hoe zij gezinsavond hielden. Vervolgens vroeg hij of iemand er bezwaar tegen had als hij wat op de piano speelde. Hij speelde „Ik ben een kind van God” en „Gij zijt mijn Hoogste Goed.” Wij gingen om hem heen staan bij de piano terwijl hij uit 't hoofd speelde. Daarna werden er bowl en koekjes gepresenteerd. Het was een typisch mormoons familiegebeuren. De moeder waarschuwde de kinderen dat als zij overal met kruimels morsten, zij voortaan niet meer in de zitkamer zouden mogen eten. Naderhand zei president Kimball dat hij het altijd zo fijn vond om vierhandig op de piano te spelen, maar dat hij er niet altijd in slaagde iemand te vinden die bereid was samen met hem te spelen. Hij bood aan met de 10-jarige te spelen. Samen improviseerden zij „Wij danken U, Heer, voor profeten.” Tenslotte was het tijd om te vertrekken. De twee kleinsten gingen met ons mee in de auto, en moeder, vader, twee kinderen en twee gasten reden terug dwars door de stad na samen een onvergetelijke gezinsavond te hebben meegemaakt. □

Elizabeth komt naar Elizabeth

Door Nancy Garber

Met een gelukkige glimlach op haar gezicht keek Kate rond in de enige winkel van Elizabeth, in de staat Colorado, naar een verjaarscadeautje. Ze moest er steeds aan denken wat een opwindende dag het morgen zou zijn, want dan vierde haar broer Edward zijn verjaardag.

Al een paar maanden lang had Kate hard gewerkt om genoeg geld te verdienen om Edward een cadeautje te kunnen kopen. En vandaag waren Kate en papa met de wagen naar Elizabeth gekomen om proviand in te slaan en om Kate in de gelegenheid te stellen iets voor haar broer te kopen. Haar keus was gevallen op een klein metalen locomotiefje waar kleine vonkjes uitschoten en dat floot terwijl het over de vloer tufte. Net toen Kate en papa de winkel

uitkwamen zagen zij een wagen met een onbekende familie het plaatsje binnenrijden. Een man mende de wagen en er zat een vrouw naast hem. Een meisje dat achterin de wagen zat, hield zich aan de zijkanten vast en had haar hoofd schuin omhoog, alsof zij naar iets keek hoog in de lucht.

Het meisje scheen ongeveer even oud te zijn als Kate.

Papa knikte hen toe, nam Kate bij de hand en samen liepen zij naar de wagen toe.

Hij glimlachte en zei, „Ik ben Stephen Simonson, en dit is onze Kate.”

De man stak zijn hand uit en zei: „Ik ben John Miner en dit zijn mijn vrouw, Millie, en mijn dochter, Elizabeth.”

Mevrouw Miner zei hen goedendag en verontschuldigde zich omdat zij in de winkel moest zijn.

„Zo,” zei Kate tegen het meisje, „je komt wel op de juiste plaats wonen, want zo heet het hier ook - Elizabeth.”

Het meisje glimlachte, maar hield haar hoofd omhoog getild, net alsof zij nog steeds naar iets keek daar in de lucht.

Kate keek ook omhoog, maar zag niets anders dan blauwe lucht. Ze kon niks anders bedenken om tegen het meisje te zeggen, dus zwegen ze allebei terwijl papa en meneer Miner een poosje praatten over het land, vee en het weer. Daarna liepen de twee mannen samen op naar het kantoor van het kadaster.

Nu zal ik wel iets moeten zeggen, dacht Kate ongerust, maar Eliza-

beth schijnt er niet zo'n zin in te hebben. Tenslotte vroeg ze, „Zijn jullie van ver gekomen?”

„Uit St. Louis in Missouri,” antwoordde het meisje, terwijl ze aldoor in de lucht bleef kijken.

Geprikkeld zette Kate haar armen in haar zij. „Elizabeth,” zei ze, „waarom wil je me niet aankijken,” „Dat zou toch niet helpen,” antwoordde Elizabeth.

„Waarom niet?” vroeg Kate ongeduldig.

„Ik ben blind.”

„O,” zei Kate. Nu kon ze werkelijk helemaal niets meer bedenken om te zeggen. Zij kon de paarden met hun hoeven over de grond horen schrapen, de voetstappen van de mensen die over de houten trottoirs klossen, en het bonzen van haar eigen hart. Toen zei ze heel zachtjes: „Het spijt me.”

„Het is niet jouw schuld,” zei Elizabeth. „Ik houd mijn gezicht omhoog wanneer ik buiten ben, omdat de zon zo fijn aanvoelt. Ik hou van dingen die prettig voelen. Zelfs wanneer het regent wil ik de druppels graag op mijn gezicht voelen. Maar ik heb het liefst de zon.”

Kate's vader kwam terug naar de wagen en vertelde dat hij klaar was om te vertrekken. „Da-ag,” riep Elizabeth, en Kate zwaaide. Toen besefte ze dat Elizabeth haar wuivende hand niet kon zien. „Da-ag,” riep ze terug. Op weg naar huis vertelde ze papa over Elizabeth.

De volgende dag op school zei juffrouw Baldwin: „We hebben een

nieuw meisje in onze klas. Zij heet Elizabeth en zij is blind.”

Iedereen was plotseling stil en staarde Elizabeth aan.

„Elizabeth is negen en is vanaf haar geboorte blind geweest. Zij kan heel goed voor zichzelf zorgen, maar omdat ze hier nieuw is en niet weet waar de dingen staan, zullen wij haar een poosje moeten helpen.” Juffrouw Baldwin keek Kate recht in de ogen. „Kate, daar jij even oud bent en in dezelfde klas zit, wil ik graag dat jij Elizabeth vandaag helpt. Je kunt haar wijzen waar alles is.”

Kate stond op en ging naar voren. Zij nam Elizabeth bij de hand en ging haar voor naar haar plaats. Zij gaf haar een lei en een griffel en vertelde haar met welke rekenles ze bezig waren.

Later wees zij Elizabeth waar de trap, de warme kachel, de ramen, en de rekken voor de jassen en de laarzen waren, waarna zij haar hielp haar eigen plaats weer terug te vinden.

Eindelijk was het tijd om naar huis te gaan. Kate voelde zich een beetje als een Siamese tweeling. Zij was de hele dag niet meer dan een paar centimeter van Elizabeth verwijderd geweest. Zij hoopte dat het niet iedere dag zo zou zijn. Zij had er helemaal geen zin in aan een meisje vast te zitten dat niet kon hollen en spelen en pretmaken. Het was zo'n opluchting voor Kate om alleen te zijn, dat zij op weg naar huis uitbundig met haar armen zwaaide, een paar keer met een heerlijk vrij gevoel in de rondte tolde en toen begon te hollen.

Edward was vandaag jarig en zij wilde niet te laat komen voor zijn partijtje.

Mama had een grote appeltaart gebakken en toen Edward zijn cadeautjes openmaakte, was hij zo blij met het locomotiefje, dat Kate helemaal niet meer dacht aan Elizabeth en haar moeilijke dag. Edwards beste vriend, Zachary, was voor het partijtje gekomen en mama deed hem een blinddoek voor om het spelletje te spelen waarbij je de ezel zijn staart moet teruggeven. Ze draaide hem eerst een paar keer in het rond, waarna hij zijn weg naar de ezel vond, maar hij prikte hem op z'n oor. Edward prikte de staart op de ezel z'n schouder.

„Laat mij het nu eens proberen,” zei Kate. „Wedden dat ik het beter kan!” Zij nam de staart met de punaise in haar hand en papa deed haar de blinddoek voor. Daarna draaide hij haar drie keer in het rond en gaf haar toen een zacht zetje.

Zij stak haar hand naar voren en begon te lopen. Zij was bang dat zij niet in de juiste richting liep of dat zij ergens tegenaan zou lopen. Ze kon helemaal niets zien. Haar hele wereld was donker en terwijl zij door een golf van angst overspoeld werd, dacht zij aan Elizabeth. Kate strompelde naar voren totdat haar hand iets raakte en iedereen lachte. Vlug trok zij de blinddoek van haar ogen weg en ontdekte dat zij voor de kast stond. Zij keerde zich om en keek naar mama's lieve gezicht, naar papa's vriendelijke ogen, naar haar kleine broertje Edward, die zijn

nieuwe locomotief stijf tegen zich aanhield, en naar Zachary's brede lach, en zij hield van hen allemaal.

En ze was zo blij dat ze hen kon zien! De volgende morgen wachtte Kate ongeduldig op het moment dat Elizabeth op school zou verschijnen. Weldra zag zij haar aan haar vaders hand aankomen. Zodra hij afscheid had genomen haastte Kate zich naar Elizabeth toe en vroeg: „Gaat je vader je iedere dag naar school brengen en weer afhalen?”

„Ja,” antwoordde Elizabeth, „maar ik denk dat ik na een poosje de weg wel alleen zal kunnen vinden.”

„Waarom zou ik in 't vervolg niet langs komen en je afhalen?” vroeg Kate geestdriftig. „Dan kunnen we samen naar school lopen.”

„Ach,” zei Elizabeth. „Ik wil niemand tot last zijn. Het is voor jou ook niet zo leuk.”

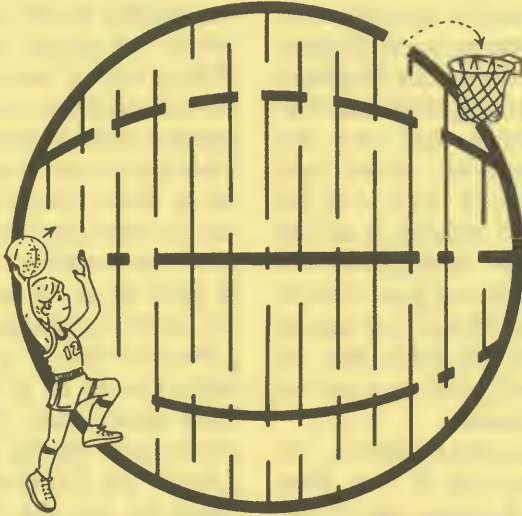
„Welnee,” zei Kate gelijk. „Het zou helemaal niet lastig zijn. En ik heb me bedacht hoe leuk het zou zijn om samen allerlei plekjes op te zoeken. We kunnen naar de oude schommel gaan. En daarna gaan we naar het meertje. Ik weet een rots waar een oude kikker onder woont. Ik kan hem voor je vangen en dan kun je hem een poosje vasthouden.”

„O, Kate,” zei Elizabeth met een glimlach, „ik zou het heel fijn vinden om met je mee te gaan. Het klinkt geweldig. Maar weet je zeker dat je dat echt wil?”

„Ik weet het heel zeker,” zei Kate en pakte Elizabeths hand stevig vast terwijl zij samen de school binnenvoerden. □

Voor de grap

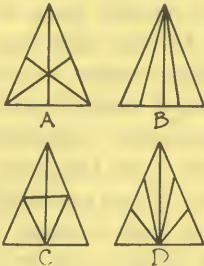

Door de hoepel

Door Roberta L. Fairall

Kun je de bal in de korf krijgen
zonder over de lijnen te lopen?

Door Roberta L. Fairall

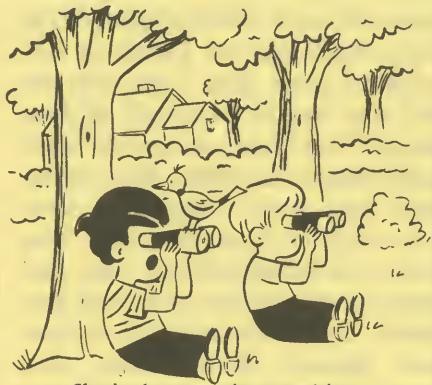

Hoeveel driehoekjes?

Door Helen R. Sattler

Kun je vlug zeggen welk figuurtje de
meeste driehoekjes heeft?

Hoeveel driehoekjes: (A) 16, (B) 10, (C) en (D) 13.

Ik zie dat grappige vogeltje
niet meer, jij wel?

Zoudt u op het gebiedskantoor in
Frankfort willen werken?

Drie afdelingen zoeken een

secretaresse:

de gebiedssupervisor van
de Presiderende Bisschap

de Bouwafdeling

de Afdeling onderhoud
en gebruik

Indien u kantoorervaring hebt en bij ons wilt komen werken,
schrijft u dan aan broeder

Peter Mourik
Kirche Jesu Christi der Heiligen der
Letzten Tage
Porthstr. 5-7
D-6000 Frankfurt/Main 50
postbus 501070
Telefoon: (0611) 545001

Gelieve levensloop en werkkring(en) te vermelden.

Probeer het maar eens!

APR 31 - 3	Fins	HELSINKI, Helsinki	
7-10	Engels	Servicemen, FRA, KAI, STU	13-16 Nederl.
14-17	Duits	Hamburg, München, Zürich	20-23 Frans
21-24	Duits	BERLIJN, MÜNCHEN, WENEN, Wenen	27-30 Duits
28 - 1	Deens	AARHUS, KOPENHAGEN	
MEI 5 - 8		PRIESTERSCHAPSWEEK	NOV
12-15	Frans	NICE, Genève, Toulouse	3-6 Duits
19-22	Zweeds	STOCKHOLM, Stockholm	10-13 Duits
26-29	Nederl.	UTRECHT, Amsterdam, Antwerpen	17-20 Duits
JUN 2 - 5	Ital.	Catania, Milaan	24-27 Duits
9-12	Engels	Servicemen, FRA, KAI, STU	DEC 1-4 Frans
16-19	Duits	BERLIJN, MÜNCHEN, WENEN, Wenen	
23-26	Fins	HELSINKI, Helsinki	8-11 Ital.
30 - 3	Duits	STUTTGART, ZÜRICH	15-18 Deens
			19 Frans
			22- 2 —

EIGEN ENDOWMENT EN VERZEGLINGEN

Leden die hun eigen endowment willen ontvangen dienen het zo te regelen dat zij op de dinsdag gedurende een van de hun toegewezen tempelweken naar de temple komen om 7.00 v.m.

Zendingen die hun zendingoproep schriftelijk hebben ontvangen kunnen hun eigen endowment ontvangen in een van de diensten B of C. Zij dienen twee uur voor de bovengenoemde toegangstijden van de diensten B of C bij de deur van de tempel aanwezig te zijn. Zij moeten het zo regelen dat zij meerdere diensten kunnen meemaken.

Toekomstige echtparen wordt verzocht om hun huwelijksdatum zo te plannen dat zij zo spoedig mogelijk na de voltrekking van het burgerlijk huwelijk naar de temple kunnen komen om verzegeld te worden. Zij dienen hun trouwboekje mede te brengen. Indien er kinderen aan de ouders verzegeld moeten worden dient er een volledig geëngelde gezinslijst, getypt en grondig nagezien, te worden medegenomen naar de tempel. Voor geadopteerde kinderen dienen ook de bewijzen van adoptie te worden meegebracht.

Reserveringen voor normaal onderdak of bijzondere wensen dient u via uw ring- of zendingspresident of de coördinator van de templereis te doen, die ze op het speciale formulier voor onderdak in tweevoud aanvraagt en door de ring- of zendingspresident naar de temple wordt gezonden, twee weken voor de geplande reis. De doopgroepen zullen voor hun eigen onderkomen moeten zorgen, buiten de Herberg-

Het adres van de tempel is; SWISS TEMPLE
 Tempelstrasse 4
 CH-3052 Zollikofen

gegevens in de kerk had gelaten en dat ik over een paar dagen het kantoor van de administrateur maar moest bellen voor de gewenste inlichtingen. Toen ik op de bewuste avond belde kreeg ik geen gehoor en ik begon mij af te vragen of het inderdaad belangrijk was om mij met de huisonderwijzer in verbinding te stellen. Mijn huisbezoekcollega was verheugd te horen dat ik een afspraak met Judy had gemaakt en zorgde voor nieuwe geestdrift bij onze inspanningen toen wij het huisje naderden. Judy wachtte ons al op en aanvaardde dankbaar de pasgebakken koekjes die wij voor haar hadden meegebracht. Het eerste deel van ons bezoek was luchtig en vriendelijk, maar toen begon Judy te vertellen over haar angsten en bezorgdheid ten opzichte van de kinderen, de vernietigende gevoelens van ontoereikendheid waarmee zij te kampen had en de foltering van haar financiële zorgen. Wij boden haar ons medeleven en droogden haar tranen, maar ik wist dat er meer moest gebeuren. Bij het afscheid vroeg ik naar haar huisonderwijzer en kreeg te horen dat zij er nog nooit een had gezien sinds zij bij onze wijk hoorde. Ik was verontwaardigd! Hoe konden er zes maanden voorbij zijn gegaan zonder dat was opgedragen deze zuster te bezoeken?

De volgende zondag was ik al vroeg in de kerk om met de uitvoerend secretaris te praten. Toen de zaak werd uitgezocht ontdekten we dat Ray Greer, een toegewijd ouderling met een groot gevoel van verantwoordelijkheid, was toegewezen als Judy's huisonderwijzer. Ik stond voor een raadsel en ging naar hem op zoek, maar kreeg te horen dat hij twee weken op vakantie was. Het was verbazingwekkend hoeveel hindernissen er werden opgeworpen langs de tweede

mijl die ik trachtte te gaan en ik besloot mij er niet door te laten weerhouden. Met dit voornemen in gedachten, zocht ik Ray op zodra hij weer thuis was. Terwijl ik mijn vragen over hem uitstortte, keek hij mij wezenloos aan. Hij had nog nooit van Judy Kearns of van een huisonderwijsopdracht in verband met haar gehoord; en al snel beseften wij dat de communicatiestoornis nog verder terug lag. Ik gaf hem Judy's geheime nummer, alsmede de aantekeningen die ik had gemaakt en vertelde hem hoe ongerust ik mij over haar maakte. Hij bedankte mij voor mijn hulp en gaf de indruk de situatie onmiddellijk recht te willen zetten. Binnen enkele korte weken was de tweede mijl een wondermijl geworden. Het was het wonder van Gods georganiseerde plan in werking, het wonder van toegewijde mannen die hun priesterschap hooghielden, het wonder van liefhebbende vrouwen. Het was geweldig het proces in volle gang te zien, te zien hoe mensen de programma's van de Heer gretig volgden. Het was heerlijk te weten dat ik lid was van deze kerk.

Ray ging niet alleen meteen naar Judy toe, maar nodigde haar ook uit diezelfde week bij hen thuis te komen eten en de gezinsavond bij te wonen. Bij die gelegenheid werden de kinderen dikke vrienden en weldra had Ray's vrouw grote belangstelling voor Judy en bood zij aan hen iedere zondag op te halen voor de Zondagsschool. Judy aarzelde even, maar de kinderen waren enthousiast en tenslotte ging zij akkoord.

De kerk weer bezoeken gaf Judy een nieuw besef van de belangrijkheid van het herstelde evangelie en voor zij naar huis ging had zij kennis gemaakt met de bisschop, een praatje gemaakt met de ZHV-presidente en had zij ermee inge-

stemd dat een van de jeugdwerkzusters haar kinderen voortaan van school zou afhaken om ze mee te nemen naar het Jeugdwerk. Toen de bisschop vernam dat Judy binnenkort een gediplomeerd tandartsassistente zou zijn en zich zorgen maakte over het vinden van een baan, vroeg hij de arbeidsbemiddelaar van de wijk uit te kijken naar tandartsen die misschien een nieuwe assistente nodig hadden. Tegen de tijd dat Judy haar diploma had gehaald, wachtten haar drie mogelijkheden. Zij kon alle drie de banen krijgen en koos de baan met het hoogste salaris.

Een paar weken later ging de ZHV-presidente bij Judy langs om te vragen of zij bereid was op de avondvergadering van de Zustershulpvereniging het een en ander te vertellen over de goede verzorging van het gebit. Judy zegde haar medewerking toe en vond het heel prettig samen te komen met andere buitenshuis werkende vrouwen, die dikwijls dezelfde problemen hadden als zij. Zij werd een trouw bezoeker van de Zustershulpvereniging. Vervolgens besloot de bisschop dat het tijd was voor een roeping in de kerk. Vanwege haar andere verplichtingen scheen de Junior-Zondagsschool het meest geschikt en weldra was Judy een van hun beste leraressen.

Even later vond Ray Greer, die zich bezig had gehouden met het zoeken naar een betere woning voor haar en de kinderen, binnen de wijk, precies wat zij nodig hadden. Terwijl de ouderlingen haar huisraad verhuisden, zorgden de zusters van de avond-ZHV voor schoon papier op de planken van haar kasten en zorgden de medewerksters van de Zondagsschool voor eten om er een feestje van te maken. Judy was voor een hele-

boel mensen belangrijk geworden en een onmisbaar lid van onze wijk.

Toen Judy op vastenzondag voor 't eerst opstond om haar getuigenis te geven, was het opvallend stil in de kapel terwijl wij allemaal heel goed luisterden. Zij erkende nederig hoe geborgen zij zich nu voelde in de wetenschap dat de Heer haar vergezelde en dat zijn evangelie de rust verschaftte waarmee zij angst en gevoelens van ontoereikendheid kon overwinnen. Tranen van dankbaarheid vloeiden over haar wangen toen zij uitdrukking gaf aan haar liefde voor allen die door hun zorgzaamheid hadden bijgedragen aan de goede wending die haar leven had genomen. Tegen de tijd dat zij uitgesproken was werd er veel met zakdoeken gewerkt en voelden wij de verrukking van een gedeelde overwinning. Terwijl ik mijn ogen afveegde, verbaasde ik mij over het geweldige proces dat Judy's metamorfose teweeg had gebracht. En ik wist, hoe ongelooflijk het ook scheen te zijn, dat het allemaal was begonnen met wat flauwe inspanningen om de tweede mijl te gaan bij mijn huisbezoekopdracht.

Die dag ontving ik een nieuw, helder besef van het feit dat, hoe onbeduidend wij ons ook mogen voelen in de dienst van God, ieder van ons het vermogen heeft om zijn grote plannen in werking te stellen, om een wonderbaarlijke macht te bevrijden die levens verandert en opbouwt, om de mogelijkheid te verschaffen voor toegewijd, krachtig dienstbetoon. Maar dit geweldige potentieel kan slechts in beweging komen wanneer *wij* de stuwkracht scheppen, wanneer *wij* de hindernissen afbreken en Gods luisterrijke heerlijkheid voorwaarts laten gaan en van de tweede mijl een wondermijl maken! □

Sterke, actieve gezinnen hebben eigenlijk geen goede huisonderwijs nodig, wel? Vooral de gezinnen van bisschoppen, ringpresidenten en andere priesterschapsleiders.

Zo dacht ik erover. Onmiddellijk nadat ik getrouwd was, werd ik als huisonderwijzer geroepen voor vier gezinnen. De vader van het eerste gezin was actief, maar niet geestelijk bekeerd. De jonge echtgenoot van het tweede gezin was geen lid van de kerk en was niet bereid om samen met zijn nieuwe bruid, die wél lid was, naar de kerk te gaan. Het derde echtpaar was inactief - ook al had de man deel uitgemaakt van een ringpresidium en was de vrouw jeugdwerkpresidente op ringniveau geweest. Het vierde gezin, de Smiths, was gelukkig en heel

actief in de kerk: de vader was hogeraadslid en de moeder ZHV-presidente van de wijk.

Toen mijn collega en ik onze opdracht bekeken, was onze onmiddellijke reactie ons te concentreren op de drie gezinnen die zo duidelijk behoefte hadden aan onze steun en begeleiding. De Smiths, zo redeneerden wij, zouden het uitstekend kunnen redden met een kort gezelligheidsbezoekje eens in de maand.

Maar na ons eerste gesprek met ieder gezin, en nadat wij erover hadden gebeden hoe wij doeltreffende huisonderwijzers konden zijn, begonnen wij ons te realiseren dat ieder gezin een geweldige huisonderwijzer nodig heeft - en verdient - en dat de Smiths evenveel aan-

Voor ieder gezin een geweldige huisonderwijzer

Door John D. Whetten

dacht en liefde nodig hadden als welke dan ook van de andere gezinnen.

Gedurende het eerste jaar trachtten wij een goed contact met de Smiths op te bouwen. Daar wij een gedeelte van ons maandelijks bezoek aan de drie kinderen besteedden, waren wij volledig op de hoogte van hun vorderingen op het jeugdwerk, de padvinderij, de Aäronische priesterschap en op school. Toen de zoon de hoogste scoutingonderscheiding ontving, werd ik gevraagd op de uitreikingsplechtigheid te spreken. Soms gingen wij samen met hen een ijsje eten. Op gezellige avonden van de wijk gingen we met ieder lid van het gezin om. De vriendschap was wederzijds. Toen, bijvoorbeeld, ons eerste kind geboren werd, waren de Smiths het meest opgetogen van allemaal. Zuster Smith organiseerde zelfs een feestje voor mijn vrouw.

Op zekere dag belde broeder Smith om mij te vertellen dat bij hinnenkort zou

worden geopereerd: de dokter had zojuist een tumor ontdekt. Ik was een van de broeders die hem zalfden.

De operatie ging goed - het kankergezwel was verwijderd. Wij achtten het onze taak het gezin bij te staan tijdens het herstel van de vader.

Ongeveer een jaar later verscheen er weer een tumor. Weer hadden de Smiths geestelijke kracht en steun nodig, en weer werd het gezwel verwijderd.

Enkele maanden later, echter, was het weer zover. Vele malen ondergingen wij dankbaar de vertroostende macht van de geest terwijl zegens werden uitgesproken ten behoeve van broeder Smith. Als hun huisonderwijzers bespraken wij met het gezin hoe belangrijk het was geloof te paren aan onderwerping aan de wil des Heren.

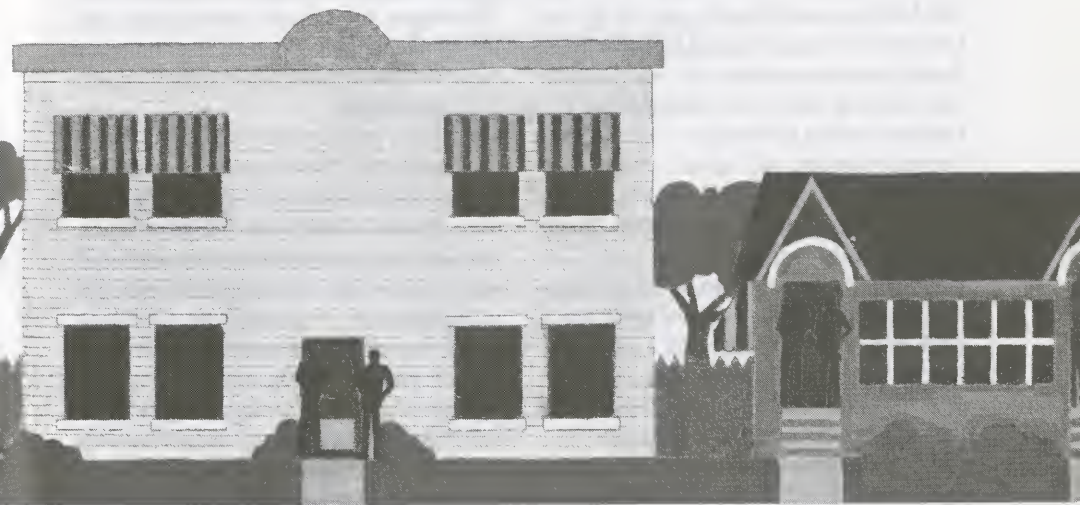
Toen deze laatste tumor verscheen, was deze zo uitgebreid, dat de chirurgen niet konden opereren. Wij waren allen ontmoedigd - maar toch hoopten wij dat

broeder Smith zou blijven leven. Dikwijls ging ik na mijn werk op weg naar huis even bij hem langs. Vaak had hij zo'n pijn - zijn pijnstillers konden hem onderdehand niet meer helpen - dat hij me om een zegen vroeg. Die ervaringen werden hoogtepunten in mijn leven. Ik trachtte iedere dag zo te leven dat ik de inspiratie kon ontvangen die mijn zieke vriend zou kunnen bemoedigen. Op een zaterdagochtend, toen mijn vrouw en ik net wat boodschappen zouden doen, zei ik tegen haar: „Ik heb 't gevoel dat we moeten gaan kijken hoe broeder Smith de nacht is doorgekomen.” Wij hadden hem de vorige avond nog gezien en alles leek toen in orde te zijn. „Da's best,” zei ze. „Als jij je zo voelt, laten we 't dan doen.” We troffen hem aan in bed en hij maakte het min of meer hetzelfde als de avond daarvoor; hij was de afgelopen week niet noemenswaardig in krachten afgenomen. Ik kon het niet

nalaten me af te vragen waarom ik mij gedrongen had gevoeld hem die ochtend op te zoeken. Dus besloot ik dat we het gezin misschien deelgenoot moesten maken van wat geloofsversterkende ervaringen. De kinderen zaten om het bed heen en luisterden en de Geest des Heren was in overvloedige mate met ons. Plotseiling, terwijl wij aan het praten waren, stierf broeder Smith in de armen van zijn vrouw.

Mijn vrouw nam de kinderen mee naar een andere kamer, waar zij een poos met hen praatte en hun vragen beantwoordde. Zij wees hen erop dat hun vader hun leven lang een bron van kracht voor hen zou zijn en dat zij op zekere dag, dank zij de verzoening en opstanding van de Heiland, met hem herenigd konden worden. Ik deed wat ik kon door de huisarts, de bisschop en de begrafenisondernemer te waarschuwen. Later op de dag deden we boodschappen voor zuster Smith. De begrafenis was de volgende maan-

dag. Toen de bisschop het programma voor dienst begon samen te stellen, vertelde zuster Smith dat haar man de gang van zaken in detail had gepland en dat ik, zijn huisonderwijzer, de geestelijke boodschap zou geven.

Ik was overstelpt. Broeder Smith stond heel dicht bij vele ring- en algemene leiders in de kerk, maar toch had hij gevraagd of ik op zijn rouwdienst wou spreken. En op het programma zou staan dat ik zijn huisonderwijzer was. - Later deden wij alles wat binnen ons vermogen was om het gezin te helpen zich aan te passen. Wij zorgden ervoor dat een accountant in de wijk hen hielp bij het opstellen van een begroting en het op orde brengen van de gezinsfinanciën. Wij vroegen een ander lid van de wijk een timmer- en klusjesman om samen met ons het huis te inspecteren, om te bepalen wat eraan gedaan moest worden om de waarde ervan te handhaven. Vervolgens kwamen de priesterschapsquorums de benodigde werkzaamheden verrichten om het huis weer helemaal in orde te maken.

Wij hielpen zuster Smith ook bij het bekijken van verschillende betrekkingen die zij kon aanvaarden. En wij probeerden ons nog meer dan voorheen met de kinderen bezig te houden.

Verwaarloosden wij onze overige huisonderwijsgezinnen in die tijd? Nee, daar maakten we ook een aantal kleine, onopvallende successen mee.

Het gezin waarvan de vader niet geestelijk bekeerd was bleef actief in de kerk. De liefde en de hechte band in het gezin stelden hen in staat elkanders opvattingen te begrijpen en te aanvaarden zonder elkander voor 't hoofd te stoten.

Wij zorgden ervoor dat de jonge echtgenoot van het tweede gezin werd uitgeno-

digd om op haardvuuravonden en in JM-JV-klassen te spreken over zijn werk bij de politie en hij vond het geweldig ertoe bij te dragen dat de jonge mensen leerden zich positief op te stellen tegenover de politie. Op een keer nam hij zijn motor mee naar de activiteitenavond en legde de jongens uit hoe deze in elkaar zat. Toen dit echtpaar een jaar later uit de wijk vertrok dacht hij veel beter over de kerk van zijn vrouw dan toen zij in het huwelijk waren getreden.

Het derde stel, vernamen wij, was inactief geworden omdat zij niet het gevoel hadden bij de wijk te horen. Wij overtuigden hen van het feit dat wij hun vrienden waren en in hen geïnteresseerd waren. Vervolgens hielpen wij de jonge echtgenote in te zien dat de kerk behoefte had aan haar bijzondere talent om kinderen les te geven. Zij begon naar de zondagsschool te komen en accepteerde wat later een roeping als zondagsschoolleeres. Toen mijn vrouw werd gevraagd koekjes te bakken voor het kerstfeest van de wijk, vroegen wij dit stel of zij ervoor wilden zorgen en nodigden hen vervolgens uit om als onze gasten het feest bij te wonen. Toen zij later naar een andere wijk verhuisden slaagden zij erin actief te blijven.

Wij deden geen opzienbarende dingen - niet meer dan ieder ander zou hebben gedaan. Maar wanneer ik terugdenk aan deze vroegere huisonderwijservaringen, voel ik weer het grote getuigenis dat ik verwierf van de belangrijkheid van het huisonderwijs, van de grote liefde die een huisonderwijzer jegens anderen kan voelen, en van de vreugde die voort kan vloeien uit het dienen van anderen. En ik ben bijzonder blij dat ik vroeg leerde dat iedereen - zelfs als hij actief is - een goede huisonderwijzer verdient. □

1

3

2

4

1. Ouderling Bringhurst spreekt op de getuigenisvergadering na de eerste doop op 17 december 1977. De vergadering werd bijgewoond door 64 mensen, waarvan er 34 hun getuigenis gaven. 2. Elf jongemannen, de eersten die in Chulac gedoopt werden. 3. Het eerste groepspresidium te Chulac: Rodolfo Choc, president Miguel Choc, en Reginaldo Choc, secretaris. 4. De eerste twintig volwassenen die in Chulac werden gedoopt, vergezeld van hun kinderen, hetgeen het totale ledental op zevenendertig bracht.

Zendingsavontuur in Guatemala

Door Lynn Tilton en Cordell Andersen

De open bestelwagen met vierwielaandrijving hotste voorzichtig over de bochtige bergweg die naar Chulac voerde, een plantage aangelegd in het Polochicidal tussen de bergen van de centrale hooglanden in Guatemala. Net toen de wagen bij het grote huis midden op de 8498 hectare grote, tot een coöperatie omgezette plantage aankwam, kwam de regen met bakken uit de donkere wolken en striemde over de voorruit.

Aan het stuur zat Cordell Andersen, president van het District Coban Guatemala. Naast hem zaten twee zendingen toegewezen aan de Kekchi-Indianen, ouderling Bringhurst uit Californië en ouderling Rios-Lazo uit Costa Rica. Onder het dekkleed zaten president Andersens oudste dochter, Julie, 17 jaar oud, en de twee vriendinnen met wie zij samen op de High School van Provo zat, Leslie Ann Knight en Ann Gardner. De

5

5. Reginaldo Choc en zijn zoon op weg naar de kerk. Broeder Choc was lid van het eerste groepspresidium, een van de eersten om tot ouderling te worden geordend, en is nu president van de Zondagsschool. 6. President Andersen (bovenaan), bezig met het bevestigen van dakpanelen aan de middenbalk van het hoogste gedeelte van het kerkgebouw, waar een tweede verdieping zou worden gebouwd.

6

dat er na donker een vergadering voor alle belangstellenden zou worden gehouden.

Tegen de tijd dat het onderdak geregeld was, was het opgehouden met regenen. Twee arbeiders kwamen met een kist en zette die overeind voor broeder Gustavo. De rondreizende tandarts haalde zijn tas te voorschijn en legde zijn instrumentarium op de kap van de bestelauto terwijl zijn eerste patiënt plaats nam op de kist. Hij pakte een flesje met een verdovend middel en vulde een injectiespuit. Nadat de kies getrokken was, laadden de bezoekers een draagbare generator en een diaprojector uit. Zij droegen de uitrusting en een verlengsnoer met een gloeilamp naar het pakhuis waar de vergadering later zou worden gehouden. Daarna bezochten zij een aantal gezinnen in de buurt in het gezelschap van president Andersen.

vierde passagier was Gustavo Ramirez, een 73-jarige bekeerling tot de kerk. Broeder Gustavo, een Kekchi-Indiaan, was een rondreizende tandarts.

Het was aan het eind van de werkdag op een vrijdag toen zij eindelijk de grote binnenplaats van het grote huis opreden en beschutting zochten tegen de stortregen. Enkele arbeiders, die gescheurde stukken plastic over hun hoofd hielden, renden over de binnenplaats om de bezoekers te begroeten. Zij namen president Andersen en de twee zendelingen mee naar het kantoor van de plantage, waar maatregelen werden getroffen voor maaltijden en onderdak.

Broeder Gustavo, die was afgezet bij een afdak bij de plantagewinkel, vertelde ondertussen aan een aantal arbeiders dat hij bereid was ieders rotte kiezen te trekken. Tegelijkertijd vertelde hij het een en ander over het Boek van Mormon en zei

Die avond kwamen 175 mensen bij elkaar voor de vergadering. Een van de leiders van de coöperatie die tevens een lekeleider was in zijn eigen kerk, maakte zijn excuses voor de geringe opkomst. „Het is jammer dat u er morgenavond niet bent,” zei hij. „Dan zouden er veel meer mensen zijn.”

Voorafgaand aan de vergadering bracht president Andersen de generator op gang, waarna Julie, Leslie, Ann en andere bezoekers bij het licht van die ene gloeilamp het openingslied zongen.

Broeder Gustavo sprak vervolgens een gebed uit in het Indiaanse dialect, en president Andersen legde in het Spaans de oorsprong van het Boek van Mormon uit, waarbij broeder Gustavo vertaalde. Daarna richtte ouderling Bringhurst zich in het Kekchi tot de 175 aanwezigen. Na zijn toespraak zongen hij en ouderling Rios-Lazo samen „Ik ben een

kind van God," eveneens in het Kekchi. Toen de vergadering afgelopen was, stonden er maar weinig op om weg te gaan. In plaats daarvan vormden er zich kleine groepjes. Zij die alleen Kekchi spraken praatten met ouderling Bringhurst en broeder Ramirez. Degenen die Spaans begrepen wendden zich met hun vragen tot ouderling Rios-Lazo en president Andersen.

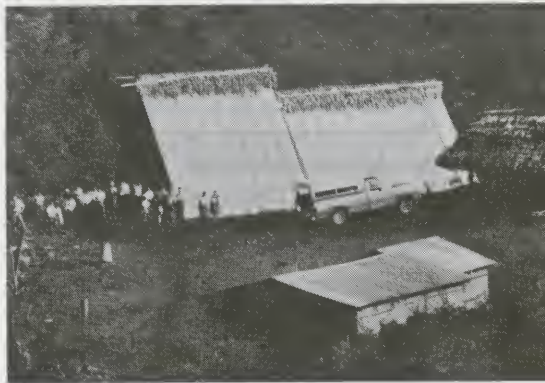
Dit was het tweede bezoek aan de Chulacplantage op uitnodiging van de Raad van Beheer van de plantage.

Het schijnt eigenlijk op gang te zijn gekomen toen ouderling Oscar Dalgado, die in april 1977 was opgedragen te gaan werken in San Cristobal, Verapaz, door zijn toezien ouderling werd verzocht ongeveer dertig onderzoekers op de Valparaisplantage in de buurt van San Cristobal te onderwijzen. Terwijl hij en zijn collega daar werkzaam waren, leerden zij een betere methode kennen om de Maya-Indianen te interesseren voor het Boek van Mormon als de legendarische verloren kroniek van hun voorgelacht. Korte tijd daarna maakten de ouderlingen kennis met de zes Indiaanse bestuurders van de Chulaccoöperatie, die naar San Cristobal waren gekomen (een reis van vijf uur) om te spreken met de door de regering aangewezen manager van hun plantage. Deze manager was toevallig ook de huisbaas van de zendelingen in San Cristobal.

Onder de indruk van deze zes volwassen Indianen, nodigden de zendelingen hen op hun kamer uit voor een zendingssprek. Alle zes aanvaardden het Boek van Mormon als het boek van hun voorgelacht en het geloof van hun vaderen; en allen keerden zij met een eigen exemplaar terug naar Chulac.

Daar deze zes bestuurders ook toevallig

7

8

7. Het presidium van de gemeente Chulac: Rafael Maaz, administrateur; Jorge Choc, eerste raadgever; Alfredo Choc, president; Sebastian Choc, tweede raadgever. 8. Na vijf dagen bouwen kon het gebouw, hoewel nog niet af, al worden gebruikt. De eerste van een serie gebouwtjes met een strodak, die bestemd zijn om als klaslokalen te worden gebruikt, is rechts in aanbouw.

de lekeleiders van hun kerk in Chulac waren, gebruikten zij het Boek van Mormon de volgende zondag in hun dienst. Tevens nodigden zij de zendelingen uit voor een bezoek aan de plantage. President Andersen, ouderling Delgado en ouderling Bringhurst, en een Indiaanse tolk, Miguel Chub, een jonge bekeerling uit Valparaiso en leider van de kerkgroep in zijn dorp, Tanchi, hadden het

eerste zendingsbezoek aan Chulac afgelegd.

De reis van vijf uur in hun bestelwagen met vierwielaandrijving had die eerste keer wat langer geduurd dan zij verwacht hadden en zij waren na donker aangekomen zonder dat iemand eigenlijk op de hoogte was geweest van hun komst. Niettemin werd er bericht gestuurd naar de gezinnen in de buurt en waren er zestig mensen gekomen voor de vergadering. Zij waren zeer hartelijk ontvangen en uitgenodigd om zo spoedig mogelijk terug te komen.

Tijdens het tweede bezoek, dat reeds beschreven is en waarbij 175 mensen de vergadering bijwoonden, zei Miguel Choc, de woordvoerder van de groep: „Wij geloven de fijne dingen die wij hebben gehoord en willen graag dat u terugkomt om ons verder te leren over onze voorouders, over hun godsdienst, en hoe wij beter kunnen leven.”

Het derde bezoek werd drie weken later afgelegd. Er waren van tevoren maatregelen getroffen voor het houden van een Boek van Mormonklas voor volwassenen, maar deze keer waren zij er vroeg genoeg om eerst een aantal medische bezoeken af te leggen aan ernstige zieken. Er waren honderdvijf aanwezigen op de middagklas met hun zes leiders, ieder met hun Boek van Mormon in de hand, op de eerste rij. Die avond werd een speciaal filmprogramma bijgewoond door driehonderd mensen.

Later vermeldde president Andersen dat de volgende dag, zondag, niet vlug vergeten zou worden. Hij zei: „Het begon met een verzoek om een bijzondere zegen voor een van de Indiaanse zusters die had geholpen bij het maken van ons ontbijt. Vervolgens kwam Jorge Choc, de voorzitter van de coöperatie en

hoofdcatecheet, om samen met mij de agenda van de vergadering die in de katholieke kerk zou worden gehouden, voor te bereiden. Hij zei zich ervan bewust te zijn dat de manier waarop zij bepaalde dingen deden niet in overeenstemming zou zijn met de herstelde godsdienst van hun voorouders. Wij kwamen overeen dat hij en zijn metgezellen de eerste helft van de vergadering zouden leiden zoals zij gewend waren dat te doen, en dat vervolgens de resterende tijd aan mij zou worden overgedragen.

De tjokvolle kapel bevatte tussen de drie- en de vierhonderd Indianen. Ieder van de zes lekeleiders hield een toespraak en daarna werd de tijd aan ons overgedragen. Er werd gesproken door broeder Gustavo, onze 73-jarige Kekchi reisgenoot, door Miguel Max, de eerste Pokochi bekeerling uit Valparaiso, en door ouderling Bringhurst. Tot slot zongen wij Ik ben een kind van God.

Vervolgens namen de Chulacleiders ons opgewonden mee naar een prachtige plek die zij hadden uitgekozen voor het bouwen van de 'mormoonse kapel.’’

In de loop van de volgende maanden bezochten de voltijdse zendelingen Chulac zo vaak mogelijk gedurende de week-ends. In december 1977 werden de eerste zevenendertig leden gedoopt - zeven echtparen en een aantal jonge mensen en kinderen.

De vooruitgang in Chulac kwam allerm minst vanzelf. Kort nadat de groep was georganiseerd werd hun toestemming geweigerd om hun oorspronkelijke vergaderruimte te gebruiken en moesten zij in de openlucht of, wanneer het weer slecht was, om beurten bij de leden thuis vergaderen. En wegens de beperkte bezoeken van de voltijdse zendelingen,

9

10

11

9. Zendingen en leden werken zij aan zij bij het gelijk maken van het bouwterrein voor het kerkgebouw en het graven van greppels voor de steunen. 10. Een lading van tevoren op maat gezaagd hout uit Valparaiso wordt tot kerkbanken gemonteerd. 11. Het kerkgebouw, hoewel het niet gelijk af was, kon reeds worden gebruikt voor vergaderingen en als hoofdkwartier voor de snelle groei en ontwikkeling van de kerk in Chulac.

kwam het zendingswerk grotendeels op de jonge mensen neer. De bekeerlingen die het langst lid van de kerk waren begonnen anderen te onderwijzen en binnen enkele weken werden nog vier gezinnen (elf bekeerlingen) gedoopt. Datzelfde weekend werden alle mannelijke leden van twaalf jaar en ouder die het priesterschap nog niet hadden ontvangen geordend, waarmee het aantal priesterschapsdragers op zestien werd ge-

bracht. Twee van hen werden tevens aangesteld als districtszendeling. Op diezelfde dag werden de groeps- en zondagsschoolpresidijs georganiseerd.

In een van die vergaderingen korte tijd daarna, ontvingen de eerste baby's en kinderen, negentien in totaal, een zegen. Dit was eentje minder dan het plan was geweest. Het ontbrekende kind was de week daarvoor overleden aan de gevolgen van dysenterie en ondervoeding. President Andersen schreef in zijn rapport: „Het sterftecijfer van vijftig procent onder de Indiaanse kinderen onder de zes jaar hing dreigend over ons hoofd, als een monster dat de kinderen van ons af wilde nemen. Wij hadden ons dermate beziggehouden met het interviewen van de mensen, het op de kop tikken van geboortebewijzen, het zegenen van kinderen en het organiseren van de groep, dat wij hadden verzuimd te voorzien in de stoffelijke noden van de nieuwe leden.”

Er werden meteen plannen gemaakt voor het houden van speciale klassen om nieuwe leden te onderwijzen in alle aspecten van de welzijnszorg, die zouden worden gevolgd door geschikte projecten om te verzekeren dat de levensbelangrijke begrippen die onderwezen zouden worden ook inderdaad werden toegepast.

Vier zendingen voor de welzijnszorg op districts niveau (de eerste vier plaatselijke leden die in Guatemala werden geroepen) werden ingezet om tijdens week-endbezoeken mee te helpen. Het waren zuster Judith Ovalle, een negentienjarig lid uit Coban, die de ZHV-zusters bij zou staan; Christina Andersen uit de gemeente Valparaiso, die de leiding over het Jeugdwerk zou nemen; de eenentwintigjarige Miguel Chub, die reeds ge-

noemd werd, zou als tolk optreden; en broeder Diego Canto, die een bijzondere opleiding had genoten op het gebied van medicijnen en tandheelkunde, zou bij het opzetten van de projecten helpen. Broeder Gustavo Ramirez zou ook helpen wanneer hij beschikbaar was.

Een van de meest dringende zaken was het bouwen van een kerk. Er werd toestemming verkregen van de zendingspresident voor het optreden van een ruim, uiterst eenvoudig gebouw. Er werd tevens toestemming van de regeringsmanager verkregen om op de plantage te bouwen. Er werd onmiddellijk bouw materiaal op twee vrachtwagens geladen, één uit Valparaiso, waar het instituut van de Foundation for Indian Development (stichting ter ontwikkeling van de Indianen), dat onder leiding stond van Cordell Andersen, voor zorgde, en één uit Guatemala City. Een jeugdige werkploeg uit Valparaiso reisde met

het bouw materiaal mee om de leden van Chulac te helpen met de bouw. Na vijf dagen hard werken kon de eerste vergadering in het gedeeltelijk voltooid gebouw worden gehouden. Sindsdien is er geleidelijk verder gewerkt aan het gebouw, al naargelang er tijd en geld is. De stoffelijke en geestelijke ontwikkeling van de nieuwe heiligen der laatste dagen in Chulac is een voorbeeld geweest voor het hele volk wat betreft het verbeteren en verfraaien van hun huizen. En ook wat betreft gewoonten ter verbetering van de volksgezondheid. „Er moet nog veel meer gebeuren,” zegt president Andersen, „maar er is een goed begin gemaakt.”

Sinds deze interessante start aan het begin van 1978, is Chulac blijven groeien, en wel sneller dan enige andere gemeente in de geschiedenis van de kerk in Guatemala, hetgeen verrassend is in een afgelegen streek op het platteland, waarvan

12. De eerste districtszendingen die te Chulac werden aangesteld: ouderling Rafael Maaz en ouderling Jorge Choc. Zij zorgen voor wat humor bij hun roeping met behulp van zonnebrillen en dassen die zij van de voltijdse zendingen hebben geleend. 13. Een blik op het interieur van het kerkgebouw gezien vanaf de tweede verdieping. 14. Een boordevolle kapel tijdens een onlangs gehouden conferentie. 15. Een aantal zusters geniet van fotootjes die van henzelf genomen zijn.

men niet zo lang geleden de verwachting had uitgesproken dat er weinig of geen vooruitzichten waren op kerkelijke groei. Een van de bijzondere historische momenten tijdens het eerste jaar van het bestaan van de gemeente Chulac, was een bijzondere conferentie die daar op 24 september 1978 werd gehouden, gepresideerd door het zendingspresidium. De conferentie werd door 208 personen bijgewoond, maar niemand was bedacht op hetgeen er zou gaan gebeuren. Op het moment dat zij hun gebogen hoofden na het slotgebed weer oprichtten en de kapel begonnen te verlaten, kwam er een groot gezelschap Indianen op het gebouw af. De leden hadden hun vrienden van de drie protestantse gemeenten uitgenodigd, en daar waren zij dan alle 252! Iedereen begaf zich weer naar de kapel en er werd snel een tweede zitting georganiseerd. Naast degenen die de vergadering leidden, werden er korte toespraken gehouden door vertegenwoordigers

van de verschillende groepen. Totale opkomst op de conferentie - 460.

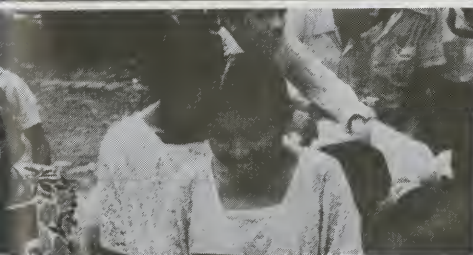
In april 1979 vond er een zeer belangrijke gebeurtenis plaats toen de groep tot een zelfstandige gemeente van de kerk werd georganiseerd. Broeder Alfredo Choc werd de president van de gemeente die uitgegroeid was tot 130 leden, waaronder 50 priesterschapsdragers, met 14 ouderlingen.

De vordering van het werk des Heren in Chulac was de aanleiding tot het roepen van de eerste voltijdse zendingen naar dit gebied van Guatemala (het Polochicdal), waar nu tien zendingen op vijf verschillende plaatsen werken, en dit schijnt pas het begin te zijn. Enkele van de verdere gebieden die gestimuleerd werden door het succes in Chulac zijn: (1) Een serie van meer dan twaalf maandelijke bezoeken en presentaties aan de grootste protestantse Indianengemeenten op het platteland, met een gemiddelde opkomst van tussen de 600 en 800 deelnemers. (2) Andere vergaderingen met grote landelijke gemeenten hebben gevoerd tot de nodige verzoeken om zieke kinderen te zalven. (3) Het uitdelen in verschillende vergaderingen van exemplaren van het Boek van Mormon aan hen die konden lezen. Er moet nog heel veel worden gedaan.

Ouderling Oscar Delgado had nooit kunnen raden welke grote gevolgen zijn toevallige ontmoeting met de Indiaanse coöperatiemanagers uit Chulac op die gewichtige dag in juli 1977 zou hebben. En evenmin beseftte hij hoe geïnspireerd zijn benadering van hen was, met een methode die niet alleen de weg vrijmaakte voor het maken van bekeerlingen, maar tevens voor een van de beste toepassingen van de welzijnszorg die men tot op heden heeft gezien. □

14

15

Toen ik zestien jaar oud was, verhuisde ik met mijn ouders en mijn jongere broer Scott, die toen veertien was, naar Saoedi-Arabië. Omdat er daar geen

school was voor Engelssprekende VWO-leerlingen, gingen Scott en ik naar een kostschool in het naburige Bahrein, waar wij op de slaapzaal de enige mor-

De geschiedenis- les

Door Wes Stephenson

monen waren. En hoewel wij ook de enigen waren die regelmatig naar de kerk gingen, niet rookten, of sterke drank gebruikten en geen plaatjes van schaarsgeklede meisjes aan de binnenkant van onze kastdeur prikten, vermoedden de meeste mensen niet dat wij mormonen waren. En dat was mij best. Als ze wilden weten wat ik geloofde, dan zou ik het ze wel vertellen; zo niet, prima. Wie wil er nou perse worden uitgelachen? Ik verborg mijn licht niet bepaald onder een korenmaat, maar ik zette het evenmin op een standaard.

Toen brak het tweede jaar aan - en werden we met een hele nieuwe situatie geconfronteerd. Het begon toen Scott de opdracht kreeg verslag uit te brengen over Brigham Young in zijn klas over de Amerikaanse geschiedenis. Ik hielp hem bij het verzamelen van zijn gegevens over de vervolging van de heiligen, de trek naar het westen, het ontginnen van de Salt Lake Vallei, en president Youngs prestaties en de gevolgen ervan in onze tijd. Hoewel ik graag wilde dat Scott een goed verslag uit zou brengen, was ik toch bang dat de mensen zouden lachen om onze „rare overtuigingen.”

Ik was mijn broer na zijn klas en zelfs die hele dag niet tegengekomen om hem te kunnen vragen hoe het was gegaan. Maar na school kwam er een groepje jongens op me af in de snackbar - dezelfde knapen die in het weekend in een tentje gingen drinken en 'em 's nachts piepten uit de slaapzaal.

„Hallo, Wes. Zeg, ben jij heus een mormoon?”

„Nou zullen we 't krijgen,” dacht ik. Ik wist zeker dat ze me gingen vragen liederen van het Tabernakelkoor te zingen.

„Ja, dat klopt,” zei ik.

„Tjonge, dat's geweldig,” was hun ant-

woord. Toen vertelden ze mij dat zij ook graag ergens in zouden willen geloven en dat zij zich afvroegen hoe ik zo „stijf” kon zijn en toch met iedereen op kon schieten. Al luisterend naar hun opmerkingen, steeg mijn verbazing; zo'n reactie had ik nooit verwacht!

Vanaf dat moment deden mijn broer en ik niet anders dan praten over de kerk. Onze vrienden kwamen naar ons toe. De docenten op school begonnen het *Boek van Mormon* en *Een wonderbaar werk en een wonder* te lezen. Een paar van mijn vrienden begonnen samen met mij naar de kerk te gaan. Mijn beste vriend ontwikkelde zich van een atheïst tot iemand die zijn getuigenis gaf in de kerk. Hoewel geen van hen in die tijd werd gedoopt, weet ik dat een aantal van hen geestelijk werd bekeerd.

Sindsdien heb ik mijn eindexamen gehaald en van alle vakken die ik heb bestudeerd en alle dingen die ik zag terwijl ik in Bahrein woonde, was de belangrijkste les die ik leerde, dat de mensen op aarde op zoek zijn naar de vreugde, die het evangelie brengt. Het is niet voldoende ons licht niet onder een korenmaat te verbergen, want daar ieder lid een zending is, is het onze plicht het op een standaard te zetten, zodat allen het kunnen zien. □

Noot van de redacteur: Na het behalen van zijn eindexamen aan de Bahrein High School, werd Wes op zending geroepen in het Zendingsgebied Johannesburg Zuid-Afrika.

Wees stil en bid

Door April Horman

Het is een heel eind rijden van Magrath, in de provincie Alberta, Canada, naar Calgary, en de striemende regen die over de weg heen joeg droeg er niet toe bij de reis wat korter te laten lijken. We waren haast allemaal moe, dus strekten we ons uit op de banken en het matras achterin de grote wagen terwijl mam en oma Briggs voorin praatten. Ik weet nog hoe ik dacht dat we in een echte wolkbreuk zaten en vervolgens in slaap viel. Toen ik weer bijkwam had ik overal pijn.

En geen wonder. Door de klap van de hevige botsing was ik in een smalle gleuf vlakbij de zijdeur klem komen te zitten. Mijn benen waren ontveld en bloedden; ik kon alleen maar schoksgewijs ademen. Ik scheen alleen te zijn, behalve dan dat ik oma kon zien liggen tussen de verwrongen autoresten, en ik hoorde ook gekreun. Al gauw waren er mensen die mij uit mijn pijnlijke val trokken en ik ging naar oma toe, die fluisterde: „Het zal allemaal goedkomen.”

Briggs, mijn broer van dertien, was uit de achterdeur van de wagen geslingerd. Hij vertelde dat toen hij mij vond, ik hysterisch was. Hij schudde mij aan m'n arm om mij te helpen mij te beheersen en zei dat ik op moest houden met gillen en moest bidden. Ik bedaarde. En ik bad inderdaad. Hij strompelde terug naar de grote weg en slaagde erin een auto aan te houden, ondanks een gebroken arm en sleutelbeen en verwondingen aan zijn hoofd.

Mijn moeder had blijkbaar de macht over het stuur verloren toen de banden van de wagen bij een grote watervlakte op de weg het contact met het wegoppervlak verloren. Wij waren dwars over de weg geschoven, van een dijk afgegleeden totdat de wielen een duiker hadden geraakt en wij de lucht in waren geslingerd. Wij ploften neer in een akker, maakten enkele buitelingen en kwamen op onze vier wielen tot stilstand in de buurt van een onverharde weg die naar een boerderij voerde. Moeder was ernstig gewond; met gekneusde ribben en diepe snijwonden in haar voorhoofd.

Het was moeilijk om een gevoel van paniek te onderdrukken. Wij waren ver van huis op vakantie, en hoewel wij op weg waren geweest naar het nieuwe huis van mijn tante, kenden we niemand in de onmiddellijke omgeving. (Later zouden we ontdekken dat we dicht bij Vulcan waren, een klein stadje ongeveer 56 kilometer buiten Calgary.) En we waren moeilijk te zien vanaf de grote weg. Maar de woorden van mijn broer, dat ik rustig moest blijven en moest bidden, bleven me bij. Iedere keer dat ik me weer paniekerig voelde worden, begon ik te bidden en werd ik weer rustig.

Er zaten twee meisjes in de auto die Briggs aanhield. Op hun beurt hielden

zij een auto aan die toevallig over mobilofoon beschikte en binnen enkele minuten kwam er een ziekenauto aan. We boften. Er was een klein noodziekenhuis in Vulcan en binnen de kortste tijd kregen we medische hulp.

Er was maar één telefoon die door de patiënten mocht worden gebruikt. Mijn moeder vroeg of zij haar erheen wilden rijden. Eerst belde ze mijn vader in Salt Lake City; daarna mijn oom in Calgary, die meteen naar ons toekwam. Toen hij verscheen was het eerste wat mijn moeder vroeg of hij de ouderlingen wilde waarschuwen. Terwijl hij op weg was naar de receptie om navraag te doen, liep hij tegen twee oudere heren aan.

„Heeft iemand hier om ouderlingen van de mormoonse kerk gevraagd?” vroegen zij. „Jazeker!” zei mijn oom, en bracht hen naar onze kamers. Zij zeiden dat zij vanaf de weg het Utahnummerbord van de verongelukte wagen hadden gezien en zich geïnspireerd hadden gevoeld om navraag te doen in het ziekenhuis. Zij vertelden dat zij allebei hogepriester waren. Voordat zij vertrokken gaven zij mijn broer, mijn nichtje, mijn moeder en mij een zegen. Wij zijn er nooit in geslaagd te weten te komen hoe deze broeders heetten of waar zij vandaan kwamen, maar later hebben wij geschreven naar de redactie van de plaatselijke krant in een poging hen alsnog te bedanken.

Het was in het ziekenhuis dat wij te horen kregen dat oma Briggs op de plaats van het ongeluk was overleden. Maar haar geruststellende woorden hadden mij geholpen te begrijpen dat zij bereid was om naar opa in de geestenwereld toe te gaan en dat zij vrede in haar hart had gevoeld toen zij heenging.

Ik leerde ook nog een andere belangrijke les, en wel dat de Heer inderdaad gebe-

den hoort en verhoort, en dat Hij ervoor kan zorgen dat waardige priesterschapsdragers zich daar bevinden waar zij anderen kunnen helpen. Hoewel wij allemaal ernstig letsel hadden opgelopen, herstelden wij goed. En het was een grote troost om in tijd van nood een zegen van de priesterschap te ontvangen. Ik zal die

twee broeders, die er de tijd voor namen om gehoor te geven aan een influistering van de Geest die hen naar het ziekenhuis voerde, altijd dankbaar zijn, net zoals ik ook dankbaar ben voor de rust die over mij kwam wanneer ik bad en die mij zei dat alles goed zou komen. □

WANT ZIET, HET IS NIET GOED, DAT IK IN ALLES MOET GEBIEDEN; WANT HIJ, DIE IN ALLES WORDT GEDWONGEN, IS EEN TRAGE EN GEEN VERSTANDIGE DIENSTKNECHT; DAAROM ONTVANGT HIJ GEEN BELONING.

VOORWAAR ZEG IK: DE MENSEN DIENDEN IJVERIG VOOR EN GOEDE ZAAK WERKZAAM TE ZIJN, EN VELE DINGEN UIT EIGEN VRIJE WIL TE DOEN, EN VEEL GERECHTIGHEID TOT STAND TE BRENGEN;

WANT DE MACHT IS IN HEN, WAARDOOR ZIJ NAAR EIGEN WILLEN KUNNEN HANDELEN. EN VOOR ZOVERRE DE MENSEN GOED DOEN, ZULLEN ZIJ GEENSZINS HUN BELONING VERLIEZEN.

MAAR HIJ, DIE NIETS DOET, VOORDAT HET HEM WORDT GEBODEN, EN EEN GEBOD MET EEN TWIJFELEND HART ONTVANGT, EN HET TRAAG NAKOMT, WORDT VERDOEMD.

leer en verbonden 58:27-29

Schets van de tempel die te Mexico City zal worden gebouwd.

